

groen

Advies en Faciliteiten

AFO

Stadskantoor
Lübeckplein
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2251
www.zwolle.nl

Het Zwols Burgerpanel over grootschalige opwekking van duurzame energie

Resultaten enquête Afwegingskader

Opdrachtgever	
Opdrachtnemer	Afdeling Onderzoek & Informatie
Versie	1
Datum	20 september 2017

Datum 20 september 2017
Ons kenmerk Zwols Burgerpanel

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Opzet van het onderzoek	3
3	Duurzame energie; waarom belangrijk?	4
4	Eventuele opbrengsten verdelen	4
5	Waar moet de gemeente vooral rekening mee houden?	5
6	Vier soorten energieopwekking	6
7	Rol van de gemeente	10
8	Betrekken van de stad	11
9	Het panel aan het woord	12
Bijlage 1	Antwoorden op open vragen	13
Bijlage 2	De vragenlijst	52

1 Inleiding

De Gemeente Zwolle werkt aan een afwegingskader voor grootschalige opwekking van duurzame energie. Het betrekken van de stad bij de realisatie van het afwegingskader is onderdeel van het proces. Daarvoor wordt o.a. een stadsgesprek georganiseerd, en gaan we de wijken in. We hebben ook gebruik gemaakt van het Zwolse burgerpanel door een enquête af te nemen. Dit rapport bevat de resultaten van de enquête die in augustus 2017 is gehouden onder leden van het burgerpanel.

Het doel van deze raadpleging is om een actueel beeld te krijgen van hoe de Zwolse inwoners tegenover het realiseren van grootschalige opwekking van duurzame energie (zon, wind, geothermie en water) staan. Daarbij komen – op hoofdlijnen - belangrijke aandachtspunten voorbij die de gemeente in haar afweging van initiatieven moet betrekken.

2 Opzet van het onderzoek

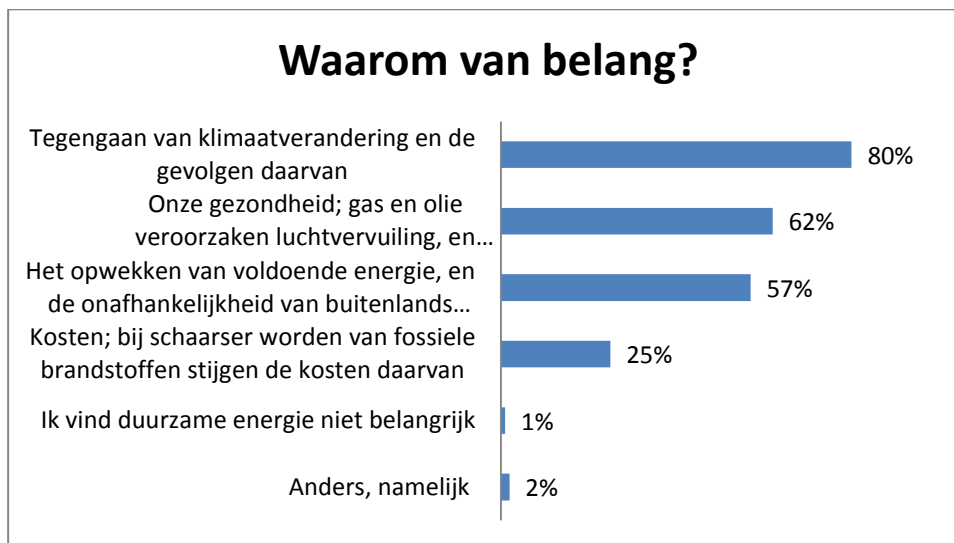
Voor dit onderzoek heeft de gemeente Zwolle een vragenlijst ontwikkeld. Deze vragenlijst is gericht is op het inzichtelijk maken van de criteria die inwoners belangrijk vinden als het gaat om energieopwekking, zonder de respondenten te vragen zich uit te spreken over (soorten) locaties, of concrete plannen

Op 8 september 2017 is per e-mail een uitnodiging gestuurd aan een derde deel van het Zwols burgerpanel (3503 e-mailadressen) om deel te nemen aan de online enquête. Het Zwols burgerpanel bestaat uit personen van 18 jaar en ouder die eerder hebben aangegeven aan onderzoek van de gemeente Zwolle te willen meedoen. Van 1142 personen kregen wij binnen de looptijd van tien dagen een volledig ingevulde vragenlijst retour; dat betekent een respons van 33%

De verdeling van de responsgroep naar leeftijd en geslacht is vergeleken met de werkelijke Zwolse populatie. Vanwege een verschil tussen de verdelingen, is een weging toegepast om de steekproef naar de betreffende kenmerken evenredig te maken aan de werkelijke populatie. Hierdoor kunnen op basis van onderzoeksresultaten meer representatieve uitspraken worden gedaan over de Zwolse burgers.

3 Duurzame energie; waarom belangrijk?

Als eerste kwestie is voorgelegd: **Ik vind duurzame energie belangrijk voor onze toekomst vanwege ...** Van de vijf mogelijke antwoorden kon men er meerdere kiezen. Het was ook mogelijk om andere redenen aan te geven.

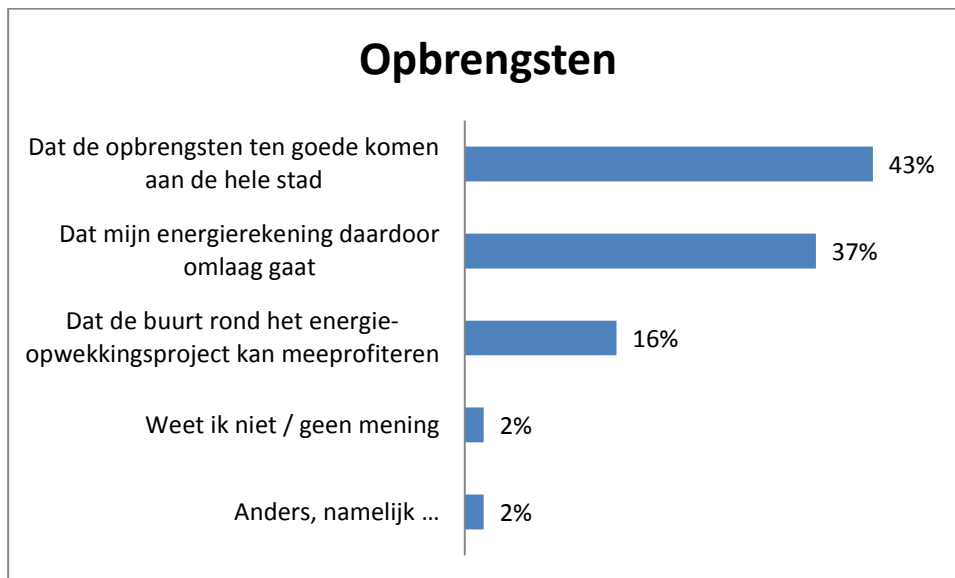

De reden waarom men het opwekken van duurzame energie belangrijk vindt is voor vier op de vijf respondenten het tegengaan van klimaatverandering. Ook onze gezondheid en de beschikbaarheid van voldoende energie, gekoppeld aan onafhankelijkheid van buitenlandse gas en olie scoren hoog; resp. 62 en 57% van de respondenten geeft dit antwoord. Een kwart antwoordt dat (ook) kosten belangrijk zijn en 1% geeft aan duurzame energie niet belangrijk te vinden. 2% van de respondenten geeft nog andere belangrijke zaken aan, die we in bijlage 1 integraal weergeven.

4 Eventuele opbrengsten verdelen

Wanneer er in de gemeente energie wordt opgewekt en daar opbrengsten uit voortvloeien, is het idee dat Zwollenaren daar ook profijt van zouden moeten hebben; de vraag is hoe dat kan. Daarom is de volgende kwestie voorgelegd:

De gemeente Zwolle vindt het belangrijk dat de inwoners van Zwolle kunnen profiteren van eventuele opbrengsten van de opwekking van duurzame energie. Geef aan wat u het belangrijkste vindt.

Ruim veertig procent wil dat eventuele opbrengsten ten goede komen aan de hele stad; bijna veertig procent ziet graag de eigen energierekening dalen, en zestien procent vindt dat vooral de buurt moet meeprofiteren. Ook hier geeft 2% van de respondenten aan andere antwoorden, die we in bijlage 1 integraal weergeven.

5 Waar moet de gemeente vooral rekening mee houden?

In de enquête is gevraagd om tien zaken bij de afweging inzake energieopwekking in volgorde te zetten van het belang dat men er aan geeft; de belangrijkste zaak moest op nr. 1 gezet worden, en de minst belangrijke op nr. 10.

De vraag luidde: **De gemeente gaat bij de beoordeling van nieuwe projecten voor energieopwekking vanzelfsprekend uit van geldende (landelijke) wetten en regels. Daarnaast kan de gemeente eigen spelregels hanteren, want zulke projecten kunnen invloed hebben op het leven van inwoners. Waar moet de gemeente volgens u vooral rekening mee houden?**

We hebben een totaalberekening gemaakt door alle tien zaken die men kon kiezen een score te geven: elke keer dat die zaak als 1^e was genoemd krijgt die 10 punten, elke keer dat die als 2^e was genoemd 9 punten en zo verder. Dit leidt tot de volgende uitkomst:

Zaken in volgorde van belang bij afweging nieuwe projecten

- 1. Veiligheid van inwoners**
- 2. Geluid en zicht in de woonomgeving**
- 3. Natuur**
- 4. Luchtkwaliteit**
- 5. Landschap**
- 6. Betrokkenheid van buurten en wijken**
- 7. Stadsgezicht**
- 8. Werkgelegenheid**
- 9. Waarde van vastgoed**
- 10. Uitstraling van Zwolle als moderne stad**

De veiligheid van de inwoners staat overtuigend op nummer 1. Ook over het geluid en het zicht op de woonomgeving is men het zeer eens, daaraan geeft men veel belang. De waarde van vastgoed en de uitstraling van Zwolle als moderne stad staan helemaal onderaan; gemiddeld wordt hier de minste waarde aan gehecht.

Het vaakst genoemd op nr. 1:

- Veiligheid (310x)
- Geluid en zicht in de woonomgeving (231x)
- Luchtkwaliteit (141x)

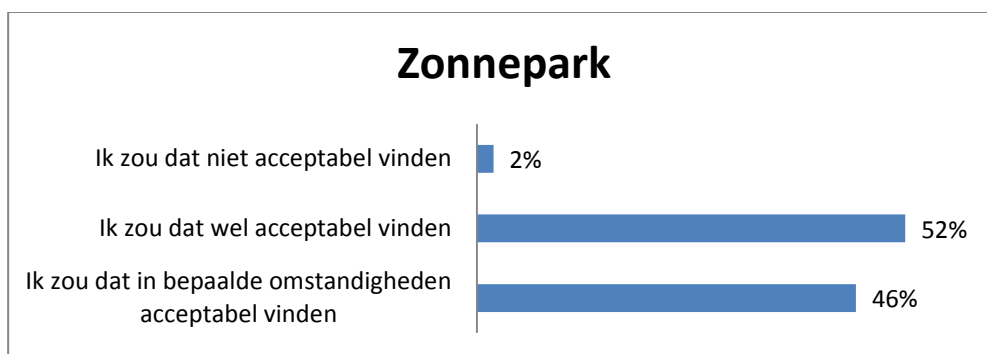
Het vaakst genoemd op nr. 10:

- Waarde van vastgoed (369x)
- Uitstraling van Zwolle als moderne stad (331x)
- Werkgelegenheid (151x)

6 Vier soorten energieopwekking

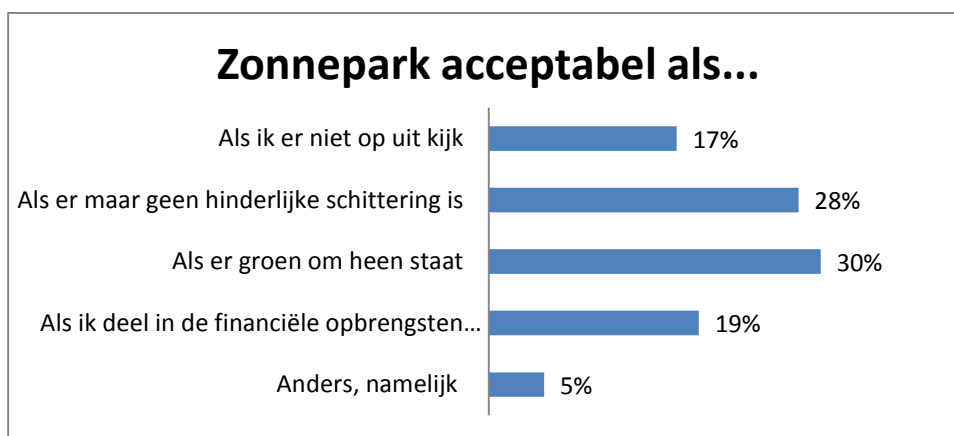
De volgende serie enquêtevragen betrof de soorten grootschalige, duurzame energieopwekking die aan de orde zijn, namelijk zonneparken, windenergie, geothermie en waterkracht. Er is gevraagd of men het acceptabel zou vinden dat er in de eigen buurt een bepaalde vorm van energieopwekking komt, voor de vier soorten afzonderlijk. Men kon ook aangeven dat dat onder bepaalde omstandigheden acceptabel zou zijn, en wat die omstandigheden dan zijn. De eerste vraag ging over zonneparken:

Wat zou u er van vinden als er een zonnepark in uw buurt komt?

Een zeer klein deel vindt een zonnepark niet acceptabel. Ruim de helft vindt een zonnepark in de buurt sowieso acceptabel. Bijna de helft vindt dat afhankelijk van de omstandigheden. Aan degenen die hebben aangegeven dat ze onder bepaalde omstandigheden een zonnepark in de buurt acceptabel zouden vinden, is gevraagd welke omstandigheden dat zijn. Er waren meerdere antwoorden mogelijk, en men kon (naast de al geformuleerde antwoorden) ook eigen omstandigheden formuleren.

Ik vind de komst van een zonnepark in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

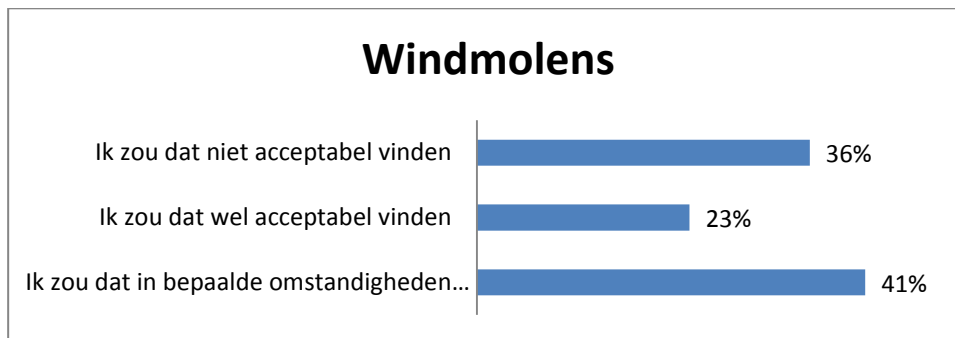

Percentages berekend over alle respondenten

Zolang er geen hinderlijke schittering is vindt zo'n dertig procent een zonnepark acceptabel. Dat geldt ook wanneer er groen omheen staat. Minder vaak is aangegeven dat men er helemaal niet op wil uitkijken (17%), of dat men zelf wil delen in de opbrengsten (19%). De voorwaarden die onder 'anders, namelijk' zijn genoemd, zijn te vinden in bijlage 1.

Vervolgens zijn windmolens aan de orde gesteld:

Wat zou u er van vinden als er windmolens in uw buurt komen?

In vergelijking met zonneparken vindt een aanzienlijk hoger percentage (36%) windmolens in de eigen buurt niet acceptabel. 23% vindt windmolens ongeacht de omstandigheden wél acceptabel; 42% vindt windmolens acceptabel in bepaalde omstandigheden.

Ik vind de komst van windmolens in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

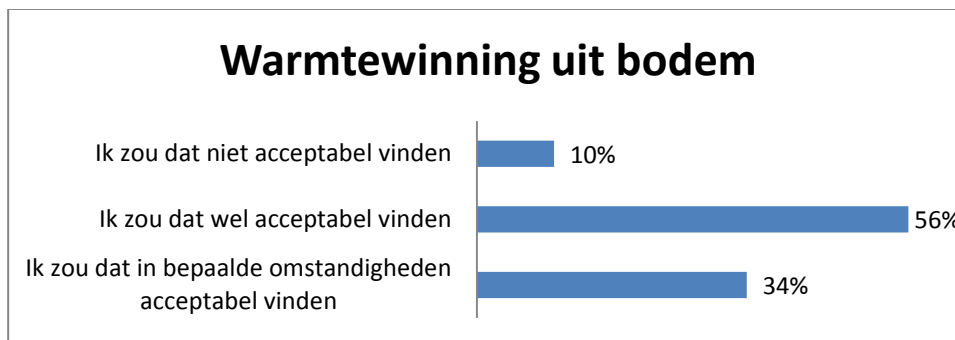

Percentages zijn berekend over alle respondenten

Een derde geeft aan dat het vooral belangrijk is windmolens niet te horen. 'Er niet op uitkijken' (14%) en 'geen last hebben van schaduwen' (24%) wordt verder regelmatig genoemd. Voor 14% hoort het bij de omstandigheden waaronder windmolens acceptabel zijn dat men zelf deelt in de financiële opbrengsten. De voorwaarden die onder 'anders, namelijk' zijn genoemd, zijn te vinden in bijlage 1.

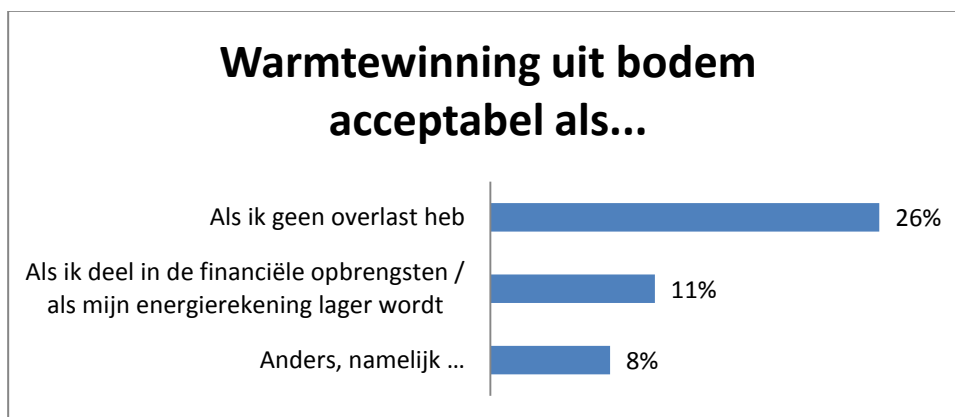
Ook naar warmtewinning uit de bodem is gevraagd:

Wat zou u ervan vinden als er warmte uit de bodem wordt gewonnen in uw buurt?

Meer dan de helft zou warmtewinning uit de bodem in de eigen buurt wel acceptabel vinden. Tien procent vindt dat sowieso niet acceptabel; 35% vindt onder bepaalde omstandigheden dat dat wel acceptabel is.

Ik vind warmtewinning uit de bodem in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

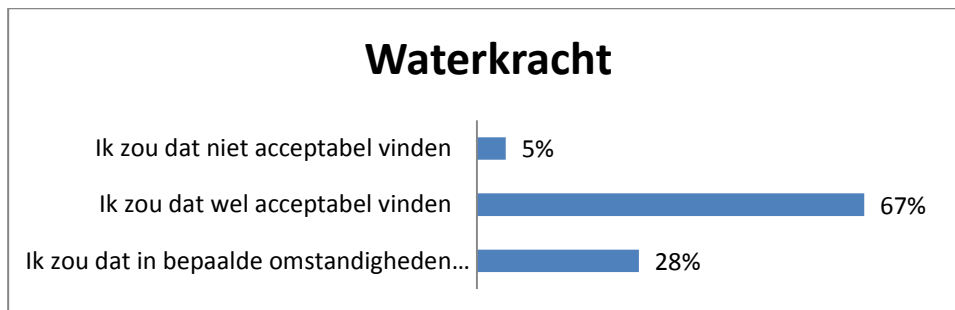

Percentages berekend over alle respondenten

Geen overlast ervaren is het belangrijkste als het gaat om de omstandigheden waaronder de warmtewinning plaatsvindt. Ook bij warmtewinning wordt door 11% het delen in de opbrengsten genoemd als omstandigheid die de komst van warmtewinning acceptabel kan maken. De omstandigheden die onder 'anders, namelijk' zijn genoemd, vindt u in bijlage 1.

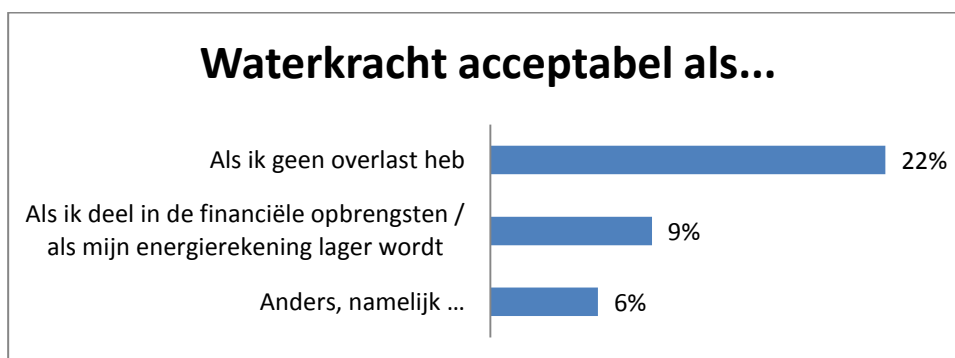
Tot slot is gevraagd naar de opwekking van energie uit water.

Wat zou u ervan vinden als er energie uit waterkracht wordt gewonnen in uw buurt?

Ten opzichte van de andere vormen van energieopwekking, vindt bij waterkracht Een groter deel het acceptabel wanneer dat in hun buurt zou plaatsvinden. 67% zegt - ongeacht de omstandigheden - dat dat acceptabel is. In 5% van de gevallen vindt men dat niet acceptabel; bij 28% hangt het van de omstandigheden af.

Ik vind de komst van opwekking van energie uit water in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

Percentages berekend over alle respondenten

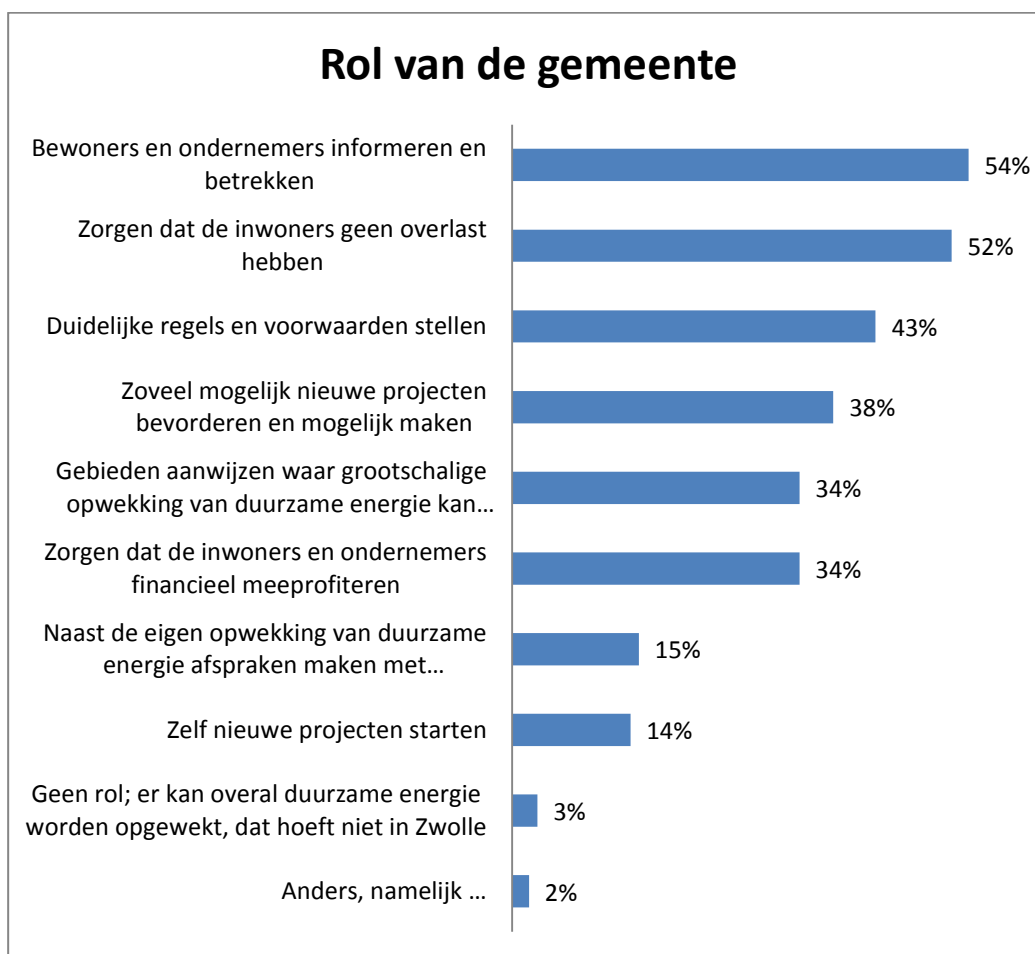
'Als ik geen overlast heb' is voor 22% een belangrijke omstandigheid waaronder men waterkrachtwinning acceptabel vindt. Negen procent heeft het delen in de financiële opbrengsten genoemd, en zes procent heeft andere omstandigheden genoemd. Welke andere omstandigheden respondenten (6%) hebben genoemd staat in bijlage 1.

7 Rol van de gemeente

Om er achter te komen welke rol de gemeente in moet nemen (volgens de Zwollenaren) wanneer het gaat om de grootschalige opwekking van duurzame energie is de volgende vraag gesteld:

Welke rol moet de gemeente Zwolle volgens u spelen bij de grootschalige opwekking van duurzame energie?

Men kon kiezen uit acht mogelijke rollen; men kon maximaal drie keuzes maken. Ook was het mogelijk om aan te geven dat de gemeente geen rol te spelen heeft, in verband met de mogelijkheid dat duurzame energie overal gewonnen kan worden. Tot slot kon men ook hier voor 'anders, namelijk' kiezen indien men zelf een antwoord wilde formuleren.

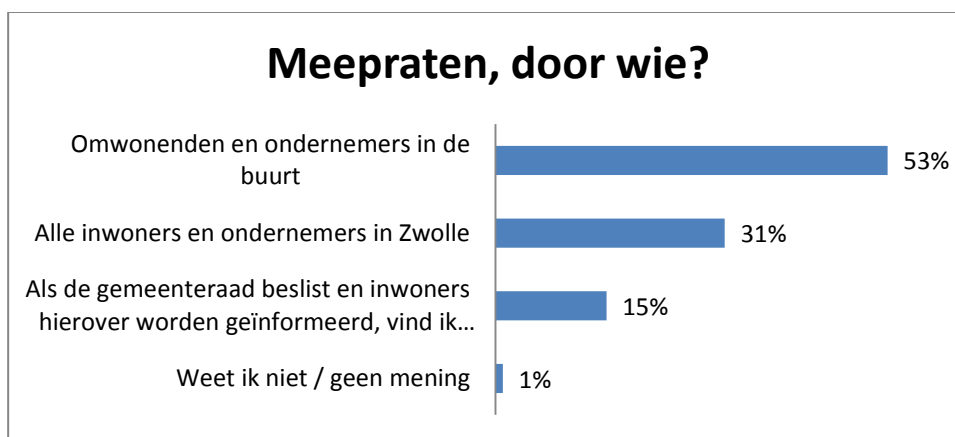

Meer dan de helft (54%) heeft aangegeven dat het vooral belangrijk is dat de gemeente inwoners en ondernemers betreft, en dat er wordt gezorgd dat de inwoners geen overlast hebben (52%). Afspraken maken met buurgemeenten (15%) en zelf nieuwe projecten starten (14%) werd het minst vaak genoemd als passende rol voor de gemeente.

8 Betrekken van de stad

De gemeente Zwolle wil graag samen met inwoners en ondernemers beleid maken en beslissingen nemen. We wilden weten wie er volgens het panel betrokken moet worden bij de afwegingen rond grootschalige opwekking van duurzame energie. Dus is de vraag gesteld:

Wie moeten volgens u kunnen meepraten bij de komst van nieuwe initiatieven voor grootschalige opwekking van duurzame energie?

Meer dan de helft vindt dat de buurt vooral moet meepraten; inwoners en ondernemers in de buurt van energieopwekkingsprojecten. Bijna een derde zegt dat de hele stad (alle inwoners en ondernemers van Zwolle) moet kunnen meepraten, terwijl 15% wel geïnformeerd wil worden maar het verder aan de gemeenteraad wil overlaten.

9 Het panel aan het woord

Om de panelleden de gelegenheid te geven hun spontane reacties kenbaar te maken over dit onderwerp is er gevraagd:

Wat zou u verder nog aan ons kwijt willen over grootschalige opwekking van duurzame energie?

De antwoorden zijn gerubriceerd in 9 verschillende categorieën en de categorie 'overig'. De integrale antwoorden vindt u in bijlage 1.

Positieve opmerkingen en aanmoedigingen	165x
Zonnepanelen (meest pleidooien vóór)	67x
Besluitvormingsproces en participatie	60x
Goede afwegingen maken	33x
Windmolens (meest pleidooien tegen)	27x
Rendabele projecten	16x
Bestuurlijk niveau	11x
Overlast	9x
Verminderen van energieverbruik	5x
Diversen	89%

Bijlage 1

Antwoorden gegeven bij vraag 1 onder 'anders, namelijk':

- Beter voor het milieu en de rest is bijzaak
- Dat het project op lange termijn werkelijk duurzaam is en winstgevend, dus ook zonder subsidies etc.
- Dat mijn energierekening omlaag gaat als de opwekking van duurzame energie via zonnepanelen op dak van mijn huis gebeurt. Dat de opbrengsten ten goede komen aan de hele stad, als het opwekken bijv. op industrieterrein gebeurt
- Met opbrengsten belangrijke projecten in armere gebieden in de wereld opzetten en/of financieren. We zijn rijk genoeg!!
- er goedkopere oplossingen komen voor de minima. ik ben er niet bang voor dat ik zelf een duurzame oplossing kan kiezen waar in niet meer afhankelijk ben van aardgas. alleen zal dit voor minima onbetaalbaar gaan worden en er nog een grotere tweedeling in Nederland
- Ik vind het belangrijk dat ik als burger zelf bepaal waar mijn energie vandaan komt en wil zo min mogelijk ambtenarij. laat de markt dit maar regelen, als mensen het echt belangrijk vinden transitioneren de leverende bedrijven vanzelf (gebeurt ook al)
- Schone leefomgeving
- Voor iedereen het voordeel wat het beste bij de persoon past zelf de keuze hebben. Een kleine investering met voordeel op de rekening of meedenken/participeren en voordeel zien voor de stad of het milieu... dus voor ieder wat wils!
- Opbrengsten aanwenden voor het zoeken/ontwikkelen van nog meer manieren om duurzame op te wekken.
- Energieopwekking zou vanuit de collectiviteit (bijvoorbeeld landelijk of zelfs europees) geregeld moeten worden, Dit vind ik geen taak van elke afzonderlijke gemeente. In principe zou een gemeente niet alle energie zelf op hoeven wekken... Dan kan ook op landelijk of europees niveau bekeken worden. Net zoals dat ook gebeurt met de huidige / oude centrales. Niet elke gemeente heeft een electriciteitscentrale. Niet elke gemeente hoeft een goede plek te hebben voor grootschalige wind of zonneparken.
- wat de gemeente Zwolle belangrijk vindt is niet mijn mening is gebleken
- De opbrengst moet vooral zitten in een beter milieu.
- Investerings om de luchtvervuiling te verminderen van vooral auto's en scooters etc, als eerste in de ring rond de binnenstad
- Gemeente de opbrengst opnieuw investeert in slimme duurzame opwekking energie
- ik vind eerlijk gezegd dat dit een oneigenlijke vraag is. Je kunt deze vraag pas beantwoorden als je weet wat de consequenties van je antwoord kunnen zijn.
- Hebben we het hier over geldelijke opbrengsten of over zaken als leefklimaat en gezondheid?
- Ik hoef geen lagere energie rekening maar ben er wel erg van geschrokken dat windmolens op Voorst als serieuze optie zijn onderzocht. Zo dicht bij

woonwijken, dat moet je toch niet willen?? Ik wil graag dat de gemeente rekening houdt met haar inwoners, liever dan dat ik lagere kosten heb

- Ik vind profiteren leuk, maar bijzaak. Hoofdzak is: zelfvoorzienend zijn, gasbel raakt op
- Als een buurt hinder ondervindt van het energie-opwekkingsproject lijkt het me redelijk dat zij het meest meeprofiten van de voordelen. Als er geen hinder is, dan mag iedereen voordeel op zijn energierekening zien.
- Dat er hopelijk minder gif en stank uitgestoten zal worden.
- schoner milieu waar iedereen wat aan heeft. Minder vliegen vind ik ook belangrijk en minder herrie (festivals, maar ook vliegveld Lelystad)...
- redelijke schade vergoeding voor omwonende en de rest voor de hele stad.
- Het gaat mij primair om schone energie, dat is een noodzaak voor iedereen, als burger hoef ik niet direct te profiteren van eventuele financiële opbrengsten. Ik vind het ontzettend belangrijk dat Zwolle zwaar investeert in alle vormen van duurzame energie.
- dat de mensen die gaan voor duurzaamheid (en dan geldt daar ook de draagkracht van de burger mee) hiervan kunnen profiteren
- Stimulans voor de burgers, je weet waarvoor je het doet, het mag een gemeente niet gaan om te profiteren maar zou mooi zijn als alles in balans kan zijn kosten opwekking van duurzame energie en lage energienota tot het 'nul op de meter principe' m.a.w. geen energiekosten voor de burger (misschien onder de restrictie van gelijk blijvend gebruik of misschien wel beter per huishouden een gratis aantal kWh gebaseerd op het verbruik van de gemiddelde woning van Zwolle).
- Dat opbrengsten worden ingezet voor verdere ontwikkeling van duurzaamheid op andere vlakken en in andere landen.
- Dat het milieu verbetert

Antwoorden gegeven bij vraag 2 onder 'anders, namelijk':

- Als een buurt hinder ondervindt van het energie-opwekkingsproject lijkt het me redelijk dat zij het meest meeprofiten van de voordelen. Als er geen hinder is, dan mag iedereen voordeel op zijn energierekening zien.
- Beter voor het milieu en de rest is bijzaak
- dat de mensen die gaan voor duurzaamheid (en dan geldt daar ook de draagkracht van de burger mee) hiervan kunnen profiteren
- Dat er hopelijk minder gif en stank uitgestoten zal worden.
- Dat het milieu verbetert
- Dat het project op lange termijn werkelijk duurzaam is en winstgevend, dus ook zonder subsidies etc.
- Dat mijn energierekening omlaag gaat als de opwekking van duurzame energie via zonnepanelen op dak van mijn huis gebeurt. Dat de opbrengsten ten goede komen aan de hele stad, als het opwekken bijv. op industrieterrein gebeurt
- Dat opbrengsten worden ingezet voor verdere ontwikkeling van duurzaamheid op andere vlakken en in andere landen.
- De opbrengst moet vooral zitten in een beter milieu.

- Energieopwekking zou vanuit de collectiviteit (bijvoorbeeld landelijk of zelfs europees) geregeld moeten worden, Dit vind ik geen taak van elke afzonderlijke gemeente. In principe zou een gemeente niet alle energie zelf op hoeven wekken... Dan kan ook op landelijk of europees niveau bekeken worden. Net zoals dat ook gebeurt met de huidige / oude centrales. Niet elke gemeente heeft een electriciteitscentrale. Niet elke gemeente hoeft een goede plek te hebben voor grootschalige wind of zonneparken.
- er goedkopere oplossingen komen voor de minima. ik ben er niet bang voor dat ik zelf een duurzame oplossing kan kiezen waar in niet meer afhankelijk ben van aardgas. alleen zal dit voor minima onbetaalbaar gaan worden en er nog een grotere tweedeling in Nederland
- Gemeente de opbrengst opnieuw investeert in slimme duurzame opwekking energie
- Hebben we het hier over geldelijke opbrengsten of over zaken als leefklimaat en gezondheid?
- Het gaat mij primair om schone energie, dat is een noodzaak voor iedereen, als burger hoef ik niet direct te profiteren van eventuele financiële opbrengsten. Ik vind het ontzettend belangrijk dat Zwolle zwaar investeert in alle vormen van duurzame energie.
- Ik hoef geen lagere energie rekening maar ben er wel erg van geschrokken dat windmolens op Voorst als serieuze optie zijn onderzocht. Zo dicht bij woonwijken, dat moet je toch niet willen?? Ik wil graag dat de gemeente rekening houdt met haar inwoners, liever dan dat ik lagere kosten heb
- ik vind eerlijk gezegd dat dit een oneigenlijke vraag is. Je kunt deze vraag pas beantwoorden als je weet wat de consequenties van je antwoord kunnen zijn.
- Ik vind het belangrijk dat ik als burger zelf bepaal waar mijn energie vandaan komt en wil zo min mogelijk ambtenarij. laat de markt dit maar regelen, als mensen het echt belangrijk vinden transitioneren de leverende bedrijven vanzelf (gebeurt ook al)
- Ik vind profiteren leuk, maar bijzaak. Hoofdzaak is: zelfvoorzienend zijn, gasbel raakt op
- Investerings om de luchtvervuiling te verminderen van vooral auto's en scooters etc, als eerste in de ring rond de binnenstad
- Met opbrengsten belangrijke projecten in armere gebieden in de wereld opzetten en/of financieren. We zijn rijk genoeg!!

Antwoorden bij vraag 4 (Hfst6); Windmolens, onder omstandigheden acceptabel, nl:

- Alleen acceptabel als dit niet gebeurt op bestaande natuur
- Als de hinder minimaal is en het park zo veel mogelijk geïntegreerd wordt in de natuur
- Als dit ten koste gaat van bouwgrond
- Als een hele buurt daarin deelneemt en niet een versnipperd geheel wordt
- Als er geen mooie, natuurlijke plekken voor worden opgeofferd.
- Als er geen windmolens staan

- als het geïntegreerd is in de bestaande omgeving, bijv bovenop flats of bedrijfsgebouwen. Niet hinderlijk in het zicht of in plaats huidige openbare ruimte
- als het maar geen hinderlijk geluid oplevert
- Als het maar passend is in de omgeving.
- als het niet hinderlijk is, er zijn voldoende daken die dit kunnen dragen
- Als het niet ten koste gaat van andere belangrijke voorzieningen (speelmogelijkheid), de leefbaarheid.
- Als het niet ten koste gaat van groenvoorziening (parken) en natuur
- Als het op b.v. daken van agrarische schuren, loodsen en op platte daken van bedrijfspanden wordt aangebracht en er dus geen natuur in wat voor vorm dan ook aan wordt opgeofferd.
- Als het op bestaande of nieuwbouw woningen / kantoren komt en dus niet een deel van de bruikbare (begane)grond bezet.
- Als het op een goede (efficiënte) plek komt
- Als het op een goede wijze past in de wijk qua vormgeving, kleur, grootte etc.
- Als op een manier wordt gedaan waar niemand aanstoot aan kan nemen als er vooral uit blijkt dat er hier beter over nagedacht is/wordt dan waar ook ter wereld als er die persistente innovatieve kracht van af straalt. We moeten er trots op kunnen zijn. En er moet een kek, wereldwijd gekend logo op, natuurlijk.
- bv. als het geplaatst wordt op daken van hoge gebouwen, niet in nu nog openbaar groen
- Check op risico's veiligheid, gezondheid
- Continu geluid is erg storend, dat zou ik niet willen.
- Dat het niet ten koste gaat van het beetje "natuur" dat hier is.
- Dat ik vooraf geïnformeerd ben over de consequenties van dit park, zowel op gebied van inbedding in de omgeving, eventuele hinder etc.
- doe dit zoveel mogelijk op (platte) daken. bedrijven verplichten mee te werken. Wel (electrosmog- en elektrisch veld) veilig!
- Door juiste locaties te kiezen en deze weiden bijv. "af te schermen" met groen kun je veel doen aan waarde behoud van vastgoed.
- Een keuze gaat altijd ten koste van iets anders. Of een zonnepark acceptabel is, hangt af van hetgeen daarvoor opgegeven wordt.
- Een zonnepark verspreid over de daken van huizen en gebouwen.
- Gebruik eerst alle platte fabrieksdaken huizedaken en kom dan pas met een veld
- Geen financiële bijdrage voor dit soort rendabele maatregelen, overheid richt zich op experimentele vormen van duurzame energie.
- Geen geluid, geen 'zoem'
- Geen hinder, in wat voor opzicht dan ook
- Geen overlast
- goed gebruiken van beschikbare daken.
- Het geluid tot een minimum wordt beperkt.
- Het kan helemaal niet in mijn omgeving = turfmarkt

- Het moet passen in het landschap. niet zomaar een park of uiterwaarden gebied volzetten met zonnepanelen. Dit kan veel beter in dunner bevolkte gebieden. (bijv. oost groningen of flevopolders)
- Http .
- Ik kan als plek alleen een veldje bedenken waar mijn jongens spelen en voetballen, hoop dat zo'n ruimte er niet voor wordt opgeofferd.
- Ik vind dat er goed over moet worden nagedacht waar(op) je zonnepanelen plaatst. als er al grote parkeerplaatsen zijn bij hoge flats, maak daar dan bijvoorbeeld een dak overheen waarop die zonnepanelen geplaatst worden. Of ik nu op auto's uitkijk, of een vlakte met zonnepanelen.
- Ik woon in bijna binnenstedelijk gebied en daar is echt geen plek voor een zonnepark, maar iets verderop mogen overal de parken en panelen gebouwd en neergezet worden, mits ruimtelijk goed ingepast
- In samenspraak met de buurt tot stand komt
- mits een combi met bv veeteelt , akkerbouw en recreatie bv ijsbaan mogelijk blijft.

Antwoorden bij vraag 5 (Hfst 6); Windmolens onder omstandigheden acceptabel, nl:

- Als de waarde van mijn huis er niet minder van wordt
- Aan de rand van de stad in het buiten gebied waar zo min mogelijk mensen er last van hebben!
- All of the above en ze moeten "smart" zijn. Estetisch verantwoord. Bij voorkeur voor het grootste deel geproduceerd en tenminste geassembleerd in de regio (of NL). Duurzaam gefabriceerd. Onderhoudsarm. Ze zijn veel efficiënter dan de windmolens die we tot nu toe gekend hebben baanbrekers. En zo zullen ze doorontwikkeld worden, met een zo klein mogelijke CO2 footprint van concept tot afbraak als laterale ontwikkelingsinspanning.
- alleen acceptabel als een 'noodzakelijk' alternatief (als andere bronnen niet zouden kunnen)
- als alle negatieve aspecten tevoren goed bekeken worden, zoals schaduwen en geluid, en als alle mensen in de buurt ervan duidelijke uitleg krijgen over voors en tegens.
- Als de geluidsoverlast in de nachtelijke uren niet storend is zou ik ze zeker accepteren.
- Als de plaats waar ze komen te staan veilig is voor buurtbewoners
- Als er echt geen betere alternatieven zijn
- Als er geen directe schade of schade op de lange duur ontstaat voor de omgeving.
- als er in verband met de hoogte rekening mee wordt gehouden dat geen vogels worden getorpedeerd
- Als er niet of nauwelijks hinder door ontstaat
- Als er niet teveel geluidsoverlast is en niet teveel last van slagschaduw. (Helemaal geen overlast zal waarschijnlijk onmogelijk zijn.)
- als er volledige veiligheid is gegarandeerd bij calamiteiten, bijv als een wiek los schiet

- Als ik ze nauwelijks hoor en als ik nauwelijks last heb van schaduwen.
- Als ik ze niet hoor en geen last van slagschaduw heb
- Als ze geen gevaar opleveren voor bijvoorbeeld vogels
- als ze geïntegreerd zijn in de bestaande gebouwen. bijv aangpaste turbines op de daken van flats of bedrijfsgebouwen. Niet hinderlijk in het straat beeld waarbij overlast ontstaat door zicht, schaduw en geluid
- Als ze genoeg opleveren.
- Als ze maar passend zijn in de omgeving.
- Als ze min of meer geclusterd staan is dat mooier en effectiever, bijvoorbeeld langs de A28 richting Staphorst
- Als ze veilig staan bij bijv. storm e.d.
- Anders:Er kunnen omstandigheden zijn die ik nu niet weet en daarom kan ik geen echte mening geven.
- Dat mensen er om heen niet te veel hinder van ondervinden
- en als ook anderen daar geen last van hebben, niet alleen ikzelf
- En geen zoevend geluid de rust verstoord
- Eventueel geluidsoverlast en niet ten koste gaan van huidige voorzieningen, parken, etc. in de buurt.
- Geen last van herrie heb
- Hoe zijn ze inpasbaar in het landschap, hoeveel omgevingshinder geven ze, zijn allemaal aspecten die per situatie bekeken moeten worden
- ik ben op dit moment niet voldoende geïnformeerd over de voors en tegens. Ik weet dan ook niet hoe ik de tegens van anderen moet waarderen. In principe ben ik voor een windmolenpark
- ik hou niet horizon vervuiling, en ze moeten niet te dicht bij huizen staan. ivm geluidsoverlast, die er volgend vele niet is maar waar mensen dan toch weer last van hebben. Dus belangrijk een goede plek, waar veel wind is natuurlijk. . misschien een grote boog om zwolle tekenen waar ze niet komen, en dan een plek vinden waar ze goed kunnen staan.
- Kan hier niet = turfmarkt
- Minimale afstand tot woningen meer dan 1100 mtr . Het woongenot van burgers mag niet worden weggenomen! /verstoord. Voor Zwolle specifiek mag het stadbeeld met de onder meer de Peperbus niet worden verstoord!!!suggestie : Koop als Zwolle een groot aandeel in NL windmolens op zee!!
- Moet geluidloos zijn.

Antwoorden gegeven bij vraag 6 (Hfst 6.) Geothermie onder omstandigheden acceptabel, nl:

- Als duidelijk is dat dit geen kwaad kan voor mens en natuur
- er geen schade of hinder voor de (huidige en toekomstige) bewoners en (huidige en toekomstige) eigenaren uit voortvloeit
- 100% veilig is voor aardbevingen en andere (potentiële) neveneffecten
- Aardbodem mag er niet onder te lijden hebben, zoals bij winning van Schaliegas.

- All of the above en moet "smart" zijn. Duurzaam van concept tot en met afbraak. Overal te implementeren. Grote/grotere projecten mooi verpakt in baanbrekende ontwerpen/kunstwerken onopvallend geïntegreerd in een woonblok, een speeltuin, groenvoorzieningen bijvoorbeeld. Veel verder kijken dan de allerlangste neuzen. Rendement en win proposities moeten veel zwaarder wegen dan terugverdien mogelijkheden. Dat is goed mogelijk omdat dit project onderdeel uitmaakt van het Grote Plan.
- Alleen wanneer dit goed ingepast wordt in de structuur van de omgeving met geen geluidsoverlast.
- Als er van te voren een risico inventarisatie is gedaan en overleg met mij en de buurtgenoten is geweest.
- als dat echt rendabel zou zijn
- Als dat geen kans op instortingsgevaar oplevert.
- Als dat kan garanderen dat het niet ten koste gaat van de woningen. Bv scheuren oid
- Als de bodem niet zakt
- Als de bodemgesteldheid er niet onder lijdt.
- als de buurt er geen overlast van heeft mn verzakkingen etc
- Als de ingreep geen negatieve gevolgen heeft voor de bodem- en grondwatertoestand.
- Als de installatie laag blijft, weinig geluid produceert, en door groen aan het zicht onttrokken wordt.
- Als de lange-termijn effecten van warmte onttrekken aan de bodem bekend en niet nadelig zijn.
- Als de opbrengsten hoger zijn dan de gemaakte kosten. Voor nu lijkt het dat de kosten vrij hoog zijn ten opzichte van het rendement (bron: milieu centraal) en dan zou je als stad ernstig moeten overwegen om hier een start mee te gaan maken.
- als de techniek 100% wetenschappelijk bewezen veilig is voor zowel mens als dier als milieu/natuur
- als de veiligheid is gewaarborgd.
- Als dit de veiligheid niet in gevaar brengt (neem bijv. de gaswinning in Groningen). Ik heb hier weinig kennis van hoe dit werkt, daarom weet ik niet of ik hier voor ben. Andere manieren zoals wind- en zonne-energie lijken mij makkelijker.
- Als dit geen negatieve invloed heeft op onze drinkwaterwinning die hier ook in de buurt zit
- als dit wijkbreed voor de warmtevoorziening zorgt, dus 1 boring voor de hele wijk
- als er een degelijk betrouwbaar bodemonderzoek plaats gaat vinden door ONAFHANKELIJKEN!!!! eerste vereiste!!!!!!!!!!!! dus geen VVD 'ers e.d
- Als er geen consequenties zijn voor de bodem. Verzakkingen.
- als er geen grote lelijke installaties zichtbaar zijn als er geen schade of kwalijke gevolgen voor bodem, water, etc. zijn.
- Als er geen overlast is in onze wijk qua geluid en zicht.
- Als er geen schade aan huizen etc bij komt kijken

- als er goed naar de veiligheid - ook op de lange(re) - termijn gekeken wordt.
- Als er goed onderzoek naar gedaan is en het geen nadelige gevolgen heeft voor de natuur en veiligheid voor (omwonenden).
- Als er meer bekend is over de lange termijn.
- als er meer duidelijkheid is over effecten (zowel positieve als schadelijke) op langere termijn (zie de onkunde en belangenverstremgeling in Groningen!!)
- Als her niet van invloed is op de kwaliteit van de woningen.
- als het effect van de verwarmtewinning voldoende onderzocht is op het effect van het grondwater
- Als het maar niet schadelijk blijkt te zijn.
- Als het niet leidt tot industriële bedrijvigheid in het buitengebied
- als het niet leidt tot verzakkingen en/of stralingen
- als het uit de experimentele fase is
- Als het veilig is
- Als het veilig is
- Als het veilig is voor de toekomst van de aarde
- als hetgeen bodem verzakking tot gevolgen heeft
- Als ik er meer over zou weten dan nu het geval is. Ik weet nu alleen de informatie uit deze enquête en dat is te summier.
- als ik goed op de hoogte ben hoe warmtewinning uit de bodem in zijn werk gaat.
- Als ik weet wat gevolgen zijn op lange termijn (drinkwater, bodemverzakking etc)
- Als niet ten koste gaat van natuur en dat we er op wat manier geen schade van onder vinden
- Als t geen nadelige effecten heeft voor de natuurlijke verhoudingen in de grond
- Als uit info blijkt dat er geen of acceptabele risico's zijn (ik ken t niet)
- Als veiligheid gegarandeerd wordt.
- Als veiligheid voor iedereen gewaarborgd is
- Dat het absoluut geen schade aan flora en fauna veroorzaakt.
- dat het veilig is.
- De milieu- en veiligheidsaspecten (ook over de lange termijn) moeten duidelijk en acceptabel zijn.
- eerst meer info nodig. ik weet niet wat de gevolgen zijn
- Er is nog te weinig bekend over alles, zoals procedures, kosten, overlast enz. Ben wel erg geïnteresseerd in deze vorm van warmtewinning
- Eventuele (onvoorziene) nadelen moeten wel goed opgevangen worden. Wat zijn de effecten van warmtewinning bijvoorbeeld op bodemstabiliteit? Geen idee...
- Geen bodemverzakking, aardbeving.
- Gezien de experimentele fase waarin dit type warmtewinning zich bevindt zou ik graag eerst meer inzicht in veiligheid en overlast voor bewoners, milieu etc.
- goed onderzoek nodig naar de effecten op de omgeving. Wat gebeurt er met de woningen? Verzakkingen?
- grondwater niet vervuild raakt door lekkage
- Heb te weinig inzicht/verstand van

- het is nog experimenteel, ik zou meer willen weten over veiligheid.
- Het lijkt mij geen goed idee om eindeloos energie uit de bodem op te pompen
- Het moet vooral niet gevaarlijk blijken te zijn in de toekomst.
- Het veilig kan
- hoe kun je nu iets kiezen als je niet weet hoe de werking hiervan is en e.v. overlast. ik weet totaal niet hoe dit eruit ziet
- Ik hoor er tot nu toe geen positieve verhalen over. Niet warm genoeg verwarmd (Pijnacker als voorbeeld). Hoe zit het met verzakken van huizen?
- Ik kan de voor- en nadelen daarvan niet goed overzien
- Ik ken de techniek onvoldoende om dit systeem onvoorwaardelijk acceptabel te vinden.
- Ik weer hier te weinig van om een goed antwoord op te kunnen geven
- Ik weet niet wat dit voor gevolgen kan hebben dus ook geen omstandigheden te benoemen.
- Ik weet niet welke technieken hiervoor nodig of wat voor materiaal. Daardoor lastig te bepalen wat voor effect dit op de woonomgeving heeft
- Ik weet nog te weinig van wat dat zou kunnen betekenen voor bijv. verschuivingen in aardlagen oid. Wat kan er gebeuren .... wat kan er misgaan... wat zijn gevolgen. het zal in andere hoeveelheid/ grootte gaan plaatsvinden dan nu 'enkele huishoudens' dat hebben.
- Ik weet onvoldoende van warmtewinning uit de bodem om hier iets van te vinden. Ik heb geen idee van de consequenties of nadelen.
- Ik woon in een oud huis. Weet niet wat het betekent voor de grond. Verzakking mogelijk?
- Ik zou willen weten wat dit voor consequenties kan hebben. Wat is de invloed hiervan? Men dacht ook in Groningen gas te kunnen winnen, maar de bewoners daar zitten nu met de problemen en kunnen fluitje naar wat voor hulp dan ook. Dat vond ik een slechte zaak.
- Ik zou zeker willen weten dat er geen risico's aan zitten. Nu is het nog in experimentele fase, nu dus nog niet
- In uw uitleg staat dat warmtewinning uit de bodem in de experimentele fase zit. Ik zou voordat er een definitieve methode is, niet akkoord gaan met iets waarvan ik niet weet hoe het eruit gaat zien, hoe het gaat klinken, wat de risico's zijn enz enz.
- Jammer dat u niet aangeeft wat daarvan boven de grond te zien is en wat er aan natuur moet worden opgeofferd.
- mijn neef studeert aan de universiteit in Delft en vertelde mij hierover. Dat deze mogelijkheid ook in Zwolle zou zijn had ik niet verwacht. Ik zou graag over de voor en nadelen daarover horen, voor dat ik daar wat over kan zeggen.
- moet veilig zijn geen grondverzakkingen etc

Antwoorden gegeven bij vraag 7 (Hfst 6) Waterkracht onder omstandigheden acceptabel, nl:

- All of the above en zie item windmolens.

- Als bekend is geworden dat de opbrengsten groter zijn dan de kosten. Graag geen nutteloze projecten die die amper renderen!
- als dat geen gevolgen voor de (water)natuur heeft
- Als de installatie laag blijft, door groen aan het zicht onttrokken wordt, en weinig/geen geluid voortbrengt.
- Als de overlast voor planten en dieren tot een minimum beperkt wordt.
- als de techniek 100% veilig is voor dier (vissen, watervogels etc.) en natuur (ecosysteem, waterloop etc)
- Als deze techniek voldoende energie rendement oplevert is het zin om in te zetten in de Stad, in welke wijk dan ook. Uiteindelijk zijn alle goed renderende technieken nodig om de benodigde duurzame energie te winnen voor een schone energie toekomst.
- Als dit niet te veel ten koste gaat van het water-leven (oa vissterfte) en positieve relatie tussen kosten en opbrengsten.
- Als dit praktisch mogelijk was, maar de investering zou enorm zijn.
- als er een goede mogelijkheid is voor energie uit waterkracht
- als er geen schadelijke gevolgen zijn voor het woonmilieu
- Als er meer bekend is op de lange termijn.
- Als het echt zin heeft qua opbrengsten
- Als het financieel een realistisch plan is. En niet is om mee te pronken. De kosten zijn opmeet moment veel te hoog. En in de ontwikkeling zit te weinig voortgang
- Als het geen schade aan flora en fauna veroorzaakt. Geen grote gebouwen die misstaan in de omgeving.
- Als het geluidsniveau van het productieproces in de nachtelijke uren niet storend is zou ik het zeker accepteren.
- Als het landschap in mijn buurt daardoor maar niet onder lijdt !!!
- Als het landschap niet (teveel) wordt aangetast
- Als het landschappelijk voor een stad verantwoord is
- als het lukt om daar meer rendement uit te halen dan tot nog toe mogelijk is
- als het meer rendabel zou worden
- Als het niet slecht is voor de natuurlijke omgeving van de dieren.
- Als het qua energieopwekking genoeg rendement oplevert.
- als het rendabel genoeg is.
- als het rendement opweegt tegen de kosten
- Als het rendement verbetert
- Als het uit de experimentele fase is.
- als iemand iets zinnigs kan bedenken in mijn vooroorlogse wijkje in de stad
- Dat de omgeving (landschap en natuur) behouden wordt zoals hij is. Het heeft geen nadelige gevolgen.
- dat er ook vrije doorvaart blijft met bijv kano
- de investering in redelijke verhouding staat de opbrengsten. Zijn er überhaupt in de regio Zwolle geschikte benuttingsmogelijkheden voor energie uit waterkracht (weining natuurlijk verval / weinig stroomsnelheid).
- Dit is volgens de eerder gegeven informatie niet de optie met het meeste rendement, dus hier zou ik niet teveel energie in steken

Datum
Ons kenmerk

20 september 2017
Zwols Burgerpanel

- Dit vind ik moeilijk te specificeren ik weet er nog te weinig van.
- Eerst andere mogelijkheden benutten die meer rendement hebben.
- Eigenlijk kan ik me daarbij helemaal niets voorstellen in Zwolle
- Er moet eerst duidelijkheid komen over de plekken maar men dit zou willen realiseren.
- Er moet voldoende balans tussen kosten en opbrengsten zijn.
- Geen bezwaar als de investering ook maar voldoende rendement oplevert. Op dit moment is die laag en zijn er voldoende andere "bewezen" mogelijkheden.
- Geen idee hoe dit in de praktijk zal werken of er uit komt te zien. Eigenlijk geen mening.
- geen lelijke watermolens, windmolens zijn al erg genoeg
- graag terug naar een vorige vraag. hoe ziet dit eruit en wat zou de overlast kunnen zijn
- Het rendabel is
- Het zou dan moeten gaan om de IJssel of de vecht. Dit moet dan geen schade toebrengen aan het watermilieu en de scheepvaart niet hinderen. En de investering moet dan wel uit kunnen
- ik geloof niet dat dat her kan in Zuid
- Ik heb te weinig informatie daar over te oordelen
- Ik kan me niet voorstellen hoe iets dergelijks er hier in mijn omgeving uit zou moeten zien, maar stel dat het er komt, ook hier zou ik van te voren willen weten hoe en wat, overlast, geluid, gevolgen voor de scheepvaart...
- ik ken de gevolgen van een waterkracht centrale niet. Geluid, volume, gemeenschapsgeld e.d. zijn items die ik in dat geval graag wil vernemen
- Ik zie hier nu geen mogelijkheid voor. de gevolgen zouden eerst bekend moeten zijn, voordat ik een uitspraak doe.
- Indien de energie opbrengsten gelijkwaardig of hoger zijn
- KOSTEN-BATEN MOETEN MET ELKAAR IN EVENWICHT ZIJN: IN IEDER GEVAL MOET VOLDOENDE RENDEMENT WORDEN GEREALISEERD
- Mits rekening gehouden wordt met de natuur, bijvoorbeeld migratiemogelijkheden voor vissen
- moet redelijk betaalbaar blijken, mbt investeringen en het moet voldoende opleveren.
- moet wel rendabel zijn. en geen hinder geven

Antwoorden gegeven bij vraag 9 (hfst 7) Rol van de gemeente, anders, nl:

- Bij het aanwijzen van gebieden waar grootschalige opwekking van duurzame energie kan plaatsvinden, moet wel een goede inspraakprocedure gevolgd worden, zodat de inwoners van de stad ook werkelijk gehoord worden. En bij deze aanwijzing van gebieden ook afspraken maken met buurgemeenten, zodat daar naderhand geen nieuwe problemen mee zullen ontstaan.
- Deze vraag kan niet goed beantwoord worden op grond van deze summier informatie over mogelijkheden. Ik vrees dat de uitslag van deze enquête beleidsmakers ook op een niet zuivere wijze in de kaart kan spelen. Waarom ik

dan toch meedoe, zult u vragen. Mijn antwoord is dat ik mijn Zwolse burgerschap serieus probeer te nemen.

- Draagvlak creëren bij de bewoners voor de projecten.
- Drempel lager maken en goedkoper maken om bedrijf en inwoner van Zwolle duurzame maatregelen aan te schaffen. bijvoorbeeld collectief inkopen voor de gehele gemeente Zwolle van zonnepanelen
- Duidelijk aan buitenwereld tonen dat het voordeel niet alleen voor onszelf is, maar voor wie of wat dan ook, waar dan ook. Dus.
- Gemeente niveau is te kleinschalig, gemeente zou juist kleinschalige (particuliere) mogelijkheden moeten stimuleren. Grootschalig, bijv wind energie moet daar komen waar wind is (op zee)
- Het goede voorbeeld geven
- meeliften en participeren in en met nationale en internationale duurzame energie projecten. Woongenot in Zwolle en daar willen blijven wonen en leven moet centraal blijven !!!!!!!

Antwoorden gegeven bij vraag 10 (Hfst 9):

Wat zou u verder nog aan ons kwijt willen over grootschalige opwekking van duurzame energie?

Gerubriceerde reacties

Positieve opmerkingen

- het MOET echt duurzaam zijn. en geen flauwekul en "lul" praatjes waardoor er alleen enkele slimme partijen beter van worden.
- Lastig onderwerp blijkt, maar goed dat jullie ermee bezig zijn. Heb ook oog voor kleinschalige project. Want veel kleine maakt ook een grote en heeft tevens veel draagvlak omdat vele mensen aan kleine projecten willen mee doen
- absoluut noodzakelijk
- Alternatieve energieopwekking meer dan nodig. Dat dit inbreuk maakt op woon- en leefomgeving is hieraan onderschikt. Kies voor hoog rendement met beproefde techniek. Heb oog voor veiligheid, m.n. warmtewinning uit de bodem te experimenteren (langdurige effecten onvoldoende bekend).
- Begin liever gisteren dan vandaag met stimuleren van het opwekken van energie uit hernieuwbare bronnen.
- Belangrijk dat wij de gestelde normen (ruim) halen!
- Belangrijk, ten behoeve van klimaat, gebruik van nieuwe en schone energiebronnen.
- Belangrijk.
- compliment voor de gemeenteraad en b&w voor toekomstdenken wat uit deze projecten kan voortkomen
- Dankzij de start van verschillende acties waaronder PECPOWER hoor je steeds meer over duurzame energie. Het zou goed zijn om samen met dit soort initiatieven de stad schoner en duurzamer te maken.
- Dat is een absolute noodzaak.

Datum

20 september 2017

Ons kenmerk

Zwols Burgerpanel

- De tijd van vrijblijvendheid is voorbij iedereen moet meedoen. Zo zou er bij nieuwe bouwvergunningen zonnepanelen verplicht moeten zijn en zoveel mogelijk energieneutraal.
- Des te eerder des te beter
- Direct mee beginnen
- dit maar zo gauw mogelijk op zetten en elk een mee profiteren wat duurzaam is
- Doe al het mogelijke doen om duurzame energie op te wekken, zodat er nog een toekomst is voor de mensen na ons
- doen
- Doen
- Doen
- Doen
- DOEN
- Doen en snel!!!!
- Doen a.s.a.p. !! Wethouder duurzame energie installeren.
- Doen waar het kan zonder overlast voor de bewoners!
- Doen, liefst snel.
- doen!
- Doen!
- Doen!
- Doen!
- Doen! Maar zorg dat de natuur niet wordt volgegooid, maar maak gebruik van de natuur zoals het nu is en wek zo energie op. Water en wind energie, geen weilanden vol met zonnepanelen.
- Doen! We moeten nog lang op de aarde leven, laten we er zuinig op zijn!
- Doen! Zeker nu we over x jaren aardgasloos willen leven. Deze projecten zouden volgens mij ook naar dit aspect moeten kijken - ook hoe we de huishoudens daarin kunnen faciliteren.
- DOEN!!!
- Doen. Van belang dat t gebeurt. Schone manier om energie op te wekken, binnen te halen Wij doen dat met onze panelen op t dak.
- DOEN. Liever vandaag dan morgen. Weerstand tegen verandering is er altijd. Zwolle voorop in duurzaamheid!
- Doen...!
- Duurzame energie heeft de toekomst dus moeten we hierin investeren
- Duurzame energie is nodig daar fossiele krachtbronnen minder worden.
- Duurzame energie is noodzakelijk, om het effect van duurzame energie te vergroten, moeten zo veel mogelijk opties worden bekeken en ook worden toegepast (ik mis de Biogas installatie nog in uw vragenlijst). Door een mix van maatregelen kan de impact op de leefbaarheid van de stad en omgeving en op het milieu worden geminimaliseerd.
- een beetje durf zou niet verkeerd zijn. Ga er maar eens echt voor staan, als stad, als stadsbestuur. Hoe sneller we naar de kanteling kunnen, hoe minder de negatieve effecten zullen overheersen.
- Een belangrijk onderwerp.
- Een belangrijk thema waarbij gezamenlijkheid de boventoon moet voeren. Veel voorlichting is daarbij een belangrijk middel. Het is belangrijk vooral de jongere inwoners actief te betrekken omdat zij het langst met de maatregelen en de effecten te maken krijgen.
- Een goed initiatief. Om betrokkenheid te vergroten crowdfunding met

Zwollenaren?

- Eerder realiseren
- Er is geen tijd om langer te wachten! Iedere consument betaald maandelijks een energierekening, veelal naar buitenlandse firma's, waarop de post duurzame energie opslag staat. Terwijl de stad geen aanspraak maakt op de hieruit voortkomende subsidies. De urgentie en noodzakelijk is immens. De bewustwording op het thema van energie (besparing en opwekking) is laag, het is een low interest en commodity product. Voor iedere beslissing zijn voor en tegenstanders te vinden en/o te organiseren. De belangrijkste vragen zijn: wie durft het dappere (soms impopulaire) doch noodzakelijke besluit te nemen om over te schakelen naar schone energie? Hoe wordt het publiek belang optimaal gediend? En wie is in staat om de integrale afweging te maken voor de stad, zoals ook de nieuwe omgevingswet dat voorschrijft? Individuele opwekking van duurzame energie heeft nauwelijks kaders. Al die variatie in kleur, type en grootte van panelen is een doorn in het oog. De eenheid in dakpannen is vaak toch zorgvuldig en projectmatig tot stand gekomen. Hoe willen we als stad met elkaar over 10 jaar dat deze daken eruit zien? Kortom welke kaders moeten daaraan gesteld worden, of hoe kunnen we het met elkaar organiseren dat het er als eenheid (van buurten of woningblokken) uitziet? Tot slot zijn er nog de immense opgaven van energiebesparing en uitfasering aardgas. Deze opgaven moeten integraal worden aangepakt! Wie kan dat? Maar weinigen... Ik denk graag mee.
- Er moet zo snel mogelijk grootschalige opwekking van duurzame energie plaatsvinden in en om Zwolle.
- Ga aan de slag! Mijn idee: bestem het gebied richting Staphorst aan de oostzijde van de A28 - en waar nu al een aantal windturbines staat - tot energiepark. Koop de enkele boerderijen die daar nog zitten uit en sta toe dat hier een groot aantal nieuwe windturbines worden geplaatst met tussen deze turbines een zonnepark. Ik heb overigens geen idee of in Zwolle op grote schaal geothermie mogelijk is.
- Ga daarvoor! We moeten de aarde niet uitputten, de opwekking van duurzame energie is winst voor de huidige en toekomstige bewoners van de planeet aarde. Ook al zou dat iets duurder zijn, het is het waard. Met mijn paar zonnepanelen help ik ook al een beetje. vr gr Maria
- Ga er voor en doe vooral aan subsidies die niet vastzitten aan 10.000 regels. Soms zijn inwoners zelf ook technisch onderlegd en kunnen ze veel zelf als er maar een depot is.
- Ga experimenten aan. Richten op het grote doel van een duurzame maatschappij.
- Ga vooral door met het opwekken van duurzame energie, een erg mooie manier van energiewinning.
- Gas geven!
- Geweldig initiatief. Had al eerder moeten gebeuren.
- gewoon doen
- Gewoon doen!
- gewoon doen! ik zie hoe er in andere gemeente ook geworsteld word. Waar veel afdelingen er mee bezig zijn, en men van elkaar niet wat men naar buiten communiceert.
- Gewoon doen. Dit is hard nodig. Nederland had 10 jaar geleden hier al bezig mee moeten zijn. Zie voorbeeld aan Denemarken.
- gezien de huidige hogere co2 uitstoot wordt schone energie steeds belangrijker
- Go for it, liever k g gisteren alles op groen
- Goed bezig!

- Goed dat de gemeente hier mee bezig is.
- goed dat de stad niet op het rijk wacht!
- Goed dat gemeente Zwolle ons er bij betreft en op voorhand over wil informeren.
- Goed dat jullie daar zo uitgebreid mee bezig zijn!
- Goed dat jullie dit gaan doen! Moet eigenlijk al veel eerder grootschalig zijn gestart, in heel Nederland! Is nu nogal onduidelijk, kleinschalig en summier.
- Goed dat Zwolle hier mee bezig is. Babgriek dat ef op dit gebied iets gebeurt.
- Goed initiatief en nuttig en noodzakelijk
- Goed initiatief! Zelf wek ik al energie op emet zonnepanelen en wekken wij alle energie die wij verbruiken ook op.
- Goed initiatief! Denk ook aan zonne energie voor de mensen met lagere inkomens en isolatie voor hen.
- Goed initiatief! Maar vooral rekening houden dat mensen er geen last van hebben en prettig blijven wonen!
- goed initiatief.
- Goed initiatief. Voor bewoners belangrijk goed geïnformeerd te worden. Wees als gemeente transparant eerlijk over mogelijke overlast en luister naar bewoners en neem de tegengeluiden serieus . Goed, veilig en gezond (geen lawaai, min mogelijke horizonvervuiling etc) is belangrijk ook om duurzame energie de kans te geven zich verder te ontwikkelen.
- Goed initiatief. Zeker wat mee doen. Het zou mooi zijn als Zwolle het predicaat: Erkend Duurzaam zou zijn. Ik weet uit ervaring (bedrijfsleven, onderwijs) hier enorme voordelen mee gehaald kunnen worden . Ook qua afvalscheiding, etc. Wellicht een rol / koppeling voor Rova. Ik wil eventueel wel meedenken over dit onderwerp. Doe wat projecten op dit gebied op onderwijs instellingen. Mvg, Martin de Munnik 06-20959273
- Goed moment om mee te gaan doen en om slimmer te zijn dan de rest. Zet er een compagnie voor op poten en houd het geheel voor tenminste 30 jaar in eigen hand (de compagnie) dat vraagt commitment.
- Goed om te doen in het belang van onze kinderen
- Goed plan en heel belangrijk om hier een voorbeeldfunctie in te hebben.
- Goed plan, noodzakelijk. Veel energie en aandacht steken in realisatie.
- goed voornemen!
- Groot voorstander en blij dat deze initiatieven door Zwolle opgepakt worden en hier aandacht voor is!
- grootschalig en snel beginnen want anders is het te laat en gebeuren er grote rampen, we MOETEN onze aarde leefbaar houden
- Heel goed dat de gemeente Zwolle dit thema oppakt, belangrijk voor onze toekomst.
- heel veel succes toegewenst, het zal moeilijk zijn ieder te vreden te stellen
- helemaal goed, om alternatieven te vinden voor fossiele brandstoffen om daarmee een stuk duurzaamheid te realiseren ben ik een voorstander van. Alle vertrouwen erin dat mensen die zich hiervoor inzetten de goede keuzes maken
- Het is een ambitie die ik alleen maar kan toejuichen, vooral doen dus!
- Het is een must in de toekomst! Succes ermee , maar hou ons op de hoogte!
- Het is hard nodig dat er meer duurzame energie wordt gebruikt en geleverd.

- Het is noodzakelijk hierin te investeren. Bewoners hebben windmolens tegen gehouden, maar ik ben van mening dat dit geluid de initiatieven voor duurzame energie niet in de weg mag staan. Mensen denken teveel aan hun eigen achtertuin, of een windmolen hun uitzicht belemmerd, maar ik zou graag zien dat de gemeente het grote belang van de samenleving bij duurzame energie voorop stelt. Dat gaat wat mij betreft boven een buurman die een windmolen niet mooi vindt.
- het lijkt me nodig er snel mogelijk mee te starten, aangezien luchtvervuiling voor steeds meer gezondheidsproblemen zorgt
- Het wordt tijd !
- Hoe eerder hoe beter deze overgang inzetten. Maakt Zwolle minder afhankelijk van vervuilende energie en een voorloper of in ieder geval early-adapter in Nederland.
- Hoe sneller, hoe beter. het gaat mij om mijn milieu waarin ik leef
- hoge prioriteit geven
- Houdt de vaart erin!
- Ik ben al heel blij dat Zwolle hier over nadenkt..er moet echt iets gebeuren. Dus pal door alsjeblieft...we moeten af van het oude denken.
- Ik ben blij dat de gemeente Zwolle zich hiervoor gaat inzetten
- Ik ben een erg groot voorstander van duurzame energie en ben trots dat de gemeente van Zwolle hieraan wil deelnemen. Zolang wij burgers geen last krijgen van geluidsoverlast (of andere dingen die de slaap zouden kunnen belemmeren) ben ik in ieder geval voor elk plan.
- Ik denk dat duurzame energie de beste manier is om energie op te wekken.
- Ik hoop echt dat de gemeente veel voortvarender aan de slag gaat met dit item en de bevolking aanmoedigt dit ook te doen. Verder hoop ik dat "windbuilen" die uitsluitend aan hun portemonnee denken geweerd worden. Ook zou het handig zijn als flatgebouwen de mogelijkheid krijgen om bijvoorbeeld op het dak, maar ook elders aan het gebouw, een mogelijkheid krijgen tot het plaatsen van zonnecollectoren.
- Ik kies voor het beste voor ons nageslacht
- Ik vind het een heel goed initiatief en hoop dat er, in goed overleg met de Zwolse inwoners, mooie initiatieven van de grond komen!
- Ik vind het een heel goed plan dat Zwolle hieraan mee doet! Succes!
- Ik vind het positief dat jullie hiermee bezig zijn. Verwacht alleen dat Zwollenaren niet echt open staan voor dit soort ideeën. Maar als het aan mij ligt zeg ik minder bedrijventerreinen waar de gebouwen toch maar leeg blijven staan en meer ruimte voor opwekken van groene energie (en groen).
- Ik vind het van het grootste belang dat het gaat gebeuren - en liefst sneller dan optie 2015. En toch ook dat er, in de mate van mogelijkheid, wordt rekening gehouden met zo min mogelijk overlast. Het gaat mij echt niet om verlaging van de energierekening of dat soort eigenbelang. Het belang van het klimaat, de aarde, de dieren en planten en de mensen staat voorop.
- Ik vind het zeer belangrijk stimuleer dit, maar op zowel kleinschalig als groot schaalig gebied zodat het iets is en blijft van ook het individu! Maak het vooral ook financieel voor iedereen mogelijk! Dan wordt het een ding van iedereen!
- Ik vind het zeer belangrijk dat hier veel aandacht voor is. Het gaat om onze toekomst en een drastische aanpak van huidige problemen is noodzakelijk. Dat zal veranderingen teweegbrengen, maar vooral veel zaken ten goede keren. De gemeente speelt hierbij een leidende rol.

- Ik weet dat het een ingewikkelde opgave is. Maar er moet wel iets gebeuren, anders gaat het ten koste van onze kinderen en kleinkinderen. Dus het Nimby-principe past hier niet bij. Meedenken en meedoen wel.
- Is nodig als we aan de toekomst denken, goed dat de gemeente daarover nadenkt, onze mening erover vraagt. Ik zou niet alleen willen kijken naar voor/nadelen voor mijzelf, maar breder, per buurt. Gevaar.. eindeloos gedebatteer en negatieve stemming. veelwijsheid gewenst
- Jaarlijks een Dag voor de toekomst organiseren om alle angsthazen en kortzichtigen te confronteren met de toekomst op het gebied van energie en milieu. Hierin samenwerking zoeken met Windesheim en Deltion. Een toekomstscenario opstellen met cijfers. Het is dringend noodzakelijk om de Zwolse mentaliteit van wegstijgen en het zal mijn tijd wel duren te doorbreken. De burgemeester op de lokale omroep, langs de huizen, etc.
- Lijkt me een goed plan i.v.m. de toekomst van onze kleinkinderen
- Maak hier haast mee en zorg voor grote capaciteit zodat Zwolle over de zo grootst mogelijke breedte hiervan gebruik kan maken!
- mee beginnen
- mijn droom zou zijn als Zwolle een leidende gemeente zou zijn in de duurzaamheidsdoelstellingen die gesteld zijn. Er is een groter belang als het politieke belang. Maak als gemeentes en sta daarvoor. En stippel op basis daarvan een koers uit. Maar doe ook kleine zaken die op kort termijn resultaat opleveren. Energie is nu spotgoedkoop in NL. Laat ons er maar aan wennen dat het duurder maar wel duurzamer wordt. Dan zou ik nog trotser op Zwolle zijn.
- Misschien is duurzame energie wel het belangrijkste thema op het moment. Bovenaan de agenda! Denk aan de volgende generaties en ook aan de huidige generaties trouwens, want het gaat de komende jaren sneller achteruit met het milieu dan we ons voor kunnen stellen.
- moet zeker prioriteit hebben!
- mooi initiatief
- Mooi initiatief. Doen!Zorg wel dat je iedereen meekrijgt, dan worden de projecten breed gedragen.
- noodzaak in deze tijd met het oog op de toekomst
- Op zo kort mogelijke termijn opwekking van energie m.b.v. windmolens en zonnepanelen stimuleren met aantrekkelijke mogelijkheden, en daarbij een overtuigend verhaal van de belangrijke noodzaak van duurzame energie
- Positief. Kan niet snel genoeg mee begonnen worden.
- Prima als er een goed plan is.
- Prima zaak, wel afstemmen op een passende omgeving.
- Prioriteit hoog
- Schiet op! Er is maar een kleine kans om koploper te zijn!
- snel beginnen
- Snel beginnen, de tijd dringt.
- Snel mee beginnen
- Snel meer aandacht, en met een nuchtere blik naar kijken, en beslissingen nemen. Duurt veel te lang
- Snel oppakken, laat Zwolle leading worden.
- snel opstarten....regelingen maken voor zonnecellen op huizen....kleine windmolens bij huizen toestaan.... onder bepaalde voorwaarden...
- Snel snelbeginnen
- Snel starten

- Sta hier positief tegenover, maar alleen als de burgers hier wel bij betrokken worden. Zal altijd een bepaalde groep weerstand hebben maar bij goed overleg en inspraak zullen wij toch maatregelen moeten nemen voor de toekomst.
- Stap naar de toekomst
- Stel een duidelijk beleid op. Maak haast. Niet de rommelige situatie van onlangs.
- Succes
- Succes ermee!
- Top
- U niet laten leiden door eeuwige discussies en ongefundeerd tegenwerken, de toekomst vraagt om energiebronnen
- U succes wensen.
- Uitstekend initiatief
- Urgente situatie, Zwolle moet aan t werk
- Vaart maken.
- Veel eensgezindheid en succes bij een zo spoedig mogelijke effectieve opwekking van grootschalige duurzame energie gewenst !!!
- Veel succes met de uitkomsten. Ik word graag op de hoogte gehouden over dit onderwerp. Vriendelijke groeten!
- Vergaar genoeg informatie, overleg met bewoners en doe uw best. Veel wijsheid gewenst
- Volgens mij een goede zaak voor de toekomst van onze kleinkinderen
- Volgens mij een van de belangrijkste doelen momenteel, als we de wereld leefbaar willen houden voor ons nageslacht.
- Vooral doen ...Niet ellenlange vergaderingen. Participatie van de burger. Luister daar als gemeente dan ook naar.
- Vooral doen en hou zorg dat de baten ten goede komen aan de inwoners. En zorg dat het 'geen' ruimte inneemt (dus zonnepaneel op daken ipv op de grond) en warmtepomp in kelder groot gebouw ipv op een weiland. Grond is al schaars genoeg. En woonlasten zijn al duur genoeg (te duur).
- Vooral doen!
- Wat mij betreft moet er meer ingezet worden op het gebied van opwekking van duurzame energie. Het gebruik van fossiele brandstoffen moet snel gereduceert worden.
- weerstand tegen nieuwe projecten is er altijd. belangrijk is om de goed te informeren maar ook beslissingen durven te nemen die misschien niet populair zijn maar wel nodig. Als stad kan Zwolle voorloper worden en daardoor kansen creëren.
- Wij zijn een grote voorstanders voor duurzame energie dus mijn idee is ga ervoor.
- zeer nodig !!! Maar er moet zoveel mogelijk in overleg gaan met bewoners en bedrijven om zo min mogelijk overlast te verkrijgen .
- Zeker doen maar wel goed doordacht
- Zet er vaart achter
- Zet hem op en maak haast
- Zo snel mogelijk gebruik van fossiele brandstof uitbannen.
- zo snel mogelijk mee beginnen
- Zo snel mogelijk mee beginnen!
- Zo snel mogelijk opstarten.
- Zo spoedig mogelijk beginnen

- Zorg dragen voor een zo optimaal mogelijke en veilige opwekking van energie zodat de vervuiling van de aarde maximaal beperkt wordt.
- Zou fijn zijn als Zwolle meewerkt de normen te halen. Proactief ipv volgende
- Zoveel mogelijk initiatieven promoten en ondersteunen, hier ligt de sleutel naar de toekomst en de nieuwe economie. Nu instappen betekent een leidersrol nemen
- Zwolle is al goed op weg met zonnepanelen en omschakeling naar LED verlichting voor straten. Zet dit voort!

Besluitvormingsproces en participatie

- Luisteren naar bewoners, met name over overlast van molens en grote zonnepaneel velden. Dit moet boven financieel gewin van leveranciers en vastgoedontwikkelaars gaan!! Bovendien gaan grondbezitters (boeren) op wiens land molens komen te staan door hoge jaarlijkse vergoedingen snel overstag. Buren en omwonenden hebben de lasten, grondeigenaar de lusten. Dit komt de goede onderlinge verstandhouding niet ten goede.
- Plaatselijke bedrijven eraan laten meewerken of hun initiatieven benutten op dit terrein.
- Stimuleren van de inwoners door actief aanbieden van duurzame energie
- Zorg voor goede inpassing en goede betrokkenheid in combinatie met profijt van de toepassing
- - zorg voor duidelijke, goed vindbare en objectieve informatie- laat het proces van begin aan duidelijk, transparant en coöperatief (met bewoners en belanghebbenden) verlopen- laat direct omwonenden meeprofiteren van opbrengst- laat zien wat de bijdrage is
- -De gemeenteraad beslist uiteindelijk. Maar ik neem toch aan, dat daar voortdurende afstemming met direct betrokken inwoners en ondernemers plaatsvindt. _ Het (weer) mogelijk maken van het IJsbeelden-festival staat haaks op de goede intenties. Stoppen daarmee
- 1) Overweeg gefundeerd en objectief de mogelijkheden en consequenties, zonder te zwichten voor commerciële of ideologische lobbykringen2)
- Respecteer de mening en belangen van de burgers, geef volledige en eerlijke openheid van zaken over het proces vanaf het begin
- Altijd in overleg met bewoners/inwoners van Zwolle, zodat in ieder geval woongenot, veiligheid en waardevermindering bezittingen niet in het geding komen.
- Belangrijk is dat bewoners op tijd worden geïnformeerd.
- Belangrijk is dat er geen overlast ontstaat
- Bereid het goed voor en neem genoeg tijd om alle betrokkenen heel goed te informeren. Laat de besluitvorming langzaam en met genoeg evaluatie verlopen. Geen voldongen feiten a.u.b.
- Beslist rekening houden met de inwoners van Zwolle.
- Betrek inwoners vroeg bij plannen.
- Betrek omwonenden en bedrijven bij grootschalige opwekking. Bespaar zoveel mogelijk natuur. Laat het opgaan in het landschap. En laat de inwoners mee profiteren.
- Bewoners sneller en uitgebreider informeren over de nieuwe en ook bestaande initiatieven.
- Communicatie is goed. luisteren als gemeente naar de mensen die het betreft

is beter.

- Communicatie, openheid van zaken daar valt of staat de draagkracht in de omgeving mee. En laat het nou werkelijk gaan om de nalatenschap aan volgende generaties in plaats van het spekken van de eigen bankrekening.
- Dat de invoering van welke vorm dan ook niet over een nacht ijs gaat en ook niet over tien, aangezien de gemeente zich op een dergelijk moment met "duurzaamheid" bezig houdt!
- Dat er goed en duidelijk wordt gecommuniceerd met de inwoners van Zwolle.
- Dat het economisch en/ of politiek belang nooit de hoofdmoot mag zijn! Het gaat om mens en milieu. Er moet voldoende draagvlak zijn bij de inwoners van Zwolle. Zo niet, dan niet doen.
- DAT HET NIET TEN KOSTE GAAT VAN MENSEN EN GEBOUWEN. ZOALS NU IN GRONINGEN !!!!!!!!!!!!!
- Dat ik hoop dat dergelijke plannen binnen een redelijke termijn en in harmonie met de bevolking gerealiseerd zullen worden
- dat overleg hierover niet te lang op zich zal moeten laten wachten
- De gemeente wil vaak hun eigen zin door drukken terwijl andere bedrijven ook iets in de hoogte wilt doen word het afgeblazen. Dus de gemeente kiest altijd voor hun eigen en niet voor de inwoners of bewoners.
- De informatie erover moet eerlijk zijn. Dat is essentieel. We hebben het gezien met de subsidiëring van hybride auto's: niet verteld werd dat de productie ervan net zoveel vervuiling opleverde als het gebruik van benzineauto's. Dan wordt een overheid ongeloofwaardig. Dus blijf eerlijk!!
- De kosten werkgelegenheid en veiligheid in de gaten houden met zo min mogelijk overlast voor de burger.
- de mogelijkheid voor huurders om te participeren
- De overheid is verantwoordelijk voor het creëren van de juiste randvoorwaarden, volgens mij niet voor het zelfstandig opzetten van projecten.
- De termen informeren en meepraten worden genoemd. Meepraten zonder invloed heeft geen zin en wekt alleen maar weerstand. Vooraf duidelijk maken of meepraten betekent dat daarmee ook zaken kunnen worden afgewezen of aangepast.
- denk goed na eer u begint....!
- Een langdurig project. Het moet dus een lange termijn visie worden. De gemeenteraad is altijd tijdelijk. Laat hen zo weinig als mogelijk meebeslissen.
- Geef aandacht voor draagvlakvergroting. Stel op creatieve wijze vragen over de houding van "Ik wil van alles profiteren, maar de lasten of gevolgen ervan in mijn omgeving wil ik absoluut niet dragen." Dit geldt voor het energievraagstuk, maar ook over de discussie rond vliegveld Lelystad.
- Geen Poolse landdag van maken. Duurzame energie kent vele voor- en nadelen. Iedereen wil de voordelen, niemand de nadelen. Maar voor het welzijn van alle Zwollenaren en voor de economie op middellange termijn is duurzame energie simpelweg noodzakelijk. Inspraak gaat veel vertraging geven op subjectieve gronden, het is de taak van de gemeente om ervoor te zorgen dat duurzame energie op die plaatsen gebouwd wordt dat de overlast tot een minimum beperkt wordt voor omwonenden en belanghebbenden, hier zijn deskundige professionals voor actief.
- Goed contact houden met bevolking
- Goed luisteren naar bevolking en niet over de hoofden heen beslissen. Overheden laten hun oren meer hangen naar bedrijven (b.v. Engie) dan naar eigen inwoners. Actiegroep Tegenwind heeft een aantal zaken pijnlijk blootgelegd.

Datum

20 september 2017

Ons kenmerk

Zwols Burgerpanel

- Goed overleg met inwoners maar rekening houden met het totale gemeente belang!
- Goede eerlijke voorlichting waarin voor en tegen afwegingen worden besproken en gewogen
- goede inlichting aan de inwoners geen stiekem gedoe (bv dat plannen al heel lang bezig zijn en dat er pas op het allerlaatste moment iets over het plan wordt gezegd. Zo laat zelfs dat er bijna niks meer tegen in te brengen is)
- Goede voorlichting is het belangrijkste. Zeker nu overal in de wereld de gevolgen van de klimaatveranderingen te zien zijn. Geen bang makerij maar duidelijk zijn waar wij als Zwolle voor staan.
- Het niet laten verzanden in eindeloze praatgroepen en -sessies
- Houd enquêtes onder alle bewoners waar een nieuw project in de buurt komt en vraag hoe zij er tegenover staan, waarbij ze alle voor- en nadelen te zien krijgen. Bij een meerderheid die tegen is, gaat het niet door en anders wel.
- Ik hoop dat zoveel mogelijk burgers inmiddels wel doordrongen zijn van het feit dat dit heel erg noodzakelijk is. Daar twijfel ik, helaas, nog aan. Dus veel informatie hierover verschaffen vanuit de gemeente is belangrijk.
- Inwoners van Zwolle van meet af aan goed betrekken, per wijk en persoonlijk via de brievenbus. Niet via krant, twitter of iets dergelijks.
- Laten we zo snel mogelijk beginnen. Voorzie burgers van betrouwbare en bruikbare informatie en help ze om zoveel mogelijk bij te dragen of zelf te doen.
- minder praten en meer doen
- Neem initiatief en regie
- Niet alleen PRATEN maar zo spoedig mogelijk DOEN !!!!!
- Praat MET burgers, zodat iedereen voldoende geïnformeerd kan zijn en zijn ideeën kan spuien.
- Transparant zijn over plannen en mogelijkheden en gebruik maken van alle expertise die er wereldwijd al is
- Van groot belang is dat de omwonenden PERSOONLIJK geïnformeerd en betrokken worden. Van belang is ook, dat bewoners kunnen participeren, door er bijvoorbeeld in te kunnen investeren en er hiermee rendement voor hunzelf uit kunnen halen
- Wees echt op tijd met informatie en inspraak en zet ons niet voor een voldongen feit. Sta open voor kritiek en alternatieven
- Wees eerlijk duidelijk en reeel
- Wel doen, maar in overleg met directe bewoners en bedrijven. Zoveel mogelijk draagvlak creëren onder de bewoners van Zwolle. Goed communiceren!
- Zoek samenwerking met buurtgemeenten. Let op voor belangenverstrengeling projectbureaus, vlees keuring door eigen slager. Betrek de inwoners of vertegenwoordigers van de inwoners b.v. Via de wijkverenigingen. Ontwikkelingen gaan snel en sommige besluiten zijn al snel wetenschappelijk achterhaald zoals windenergie op land. Ga kleine buurtinitiatieven helpen stimuleren om selfsupporting te worden op energiegebied. Zoals zonne energie en aanschaffen van accu's.
- zorg als gemeente voor voldoende draagvlak van de bewoners van Zwolle en mijdt de stomiteit van marktwerking-argumenten!!! Energie is een nutsvoorziening en zou zo moeten blijven!! (evenals afvalverwerking, gezondheidszorg, openbaar vervoer enz.)
- Zorg dat er goed gecommuniceerd wordt. Wees duidelijk en eerlijk naar de inwoners!

- Zorg dat het niet opgelegd wordt, maar betrek de bewoners erbij, ook bij het opzetten van initiatieven. Zorg dat er geen/ minimale hinder ontstaat in de bestaande openbare ruimte, ook hiervoor bewoners betrekken, die kunnen vaak genoeg prima alternatieven aandragen
- Zorg voor erg goede communicatie met alle inwoners en ondernemers gem Zwolle
- zorg voor voldoende draagvlak bij inwoners en ondernemers in Zwolle en ga dan als de wiedeweerga van start!!!!
- Ga geen enquêtes houden, want dan wordt het ingewikkelder om beslissingen te nemen.
- Het zou de gemeente Zwolle sieren als zij niet alleen een "gastvrije" gemeente is (voor de mensen buiten Zwolle dus), maar zich ook hard maakt voor de inwoners van Zwolle zelf om hen een gezondere leefomgeving te bieden.

Windmolens

- 1) Windmolens op bedrijven terreinen 2) Subsidies voor particulieren initiatieven
- Absoluut geen windenergie binnen de stadsgrenzen. Zorgen voor een goed doordacht plan vooraf en een democratische uitvoering ervan. Dus inspraak vooraf en geen voldongen feiten en geen uitvoering van opwellingen maar een structuurplan volgen graag.
- Beslist geen windmolens!
- Debacle met windmolens op Voorst moet een duidelijk signaal zijn Zwolle geen windmolenpark moet worden. Zulke dingen horen niet in onze stad thuis. Horizonvervuiling en lawaaioverlast. Gemeente moet realistisch zijn. Markt is prima in staat om met goede initiatieven te komen. Dat hoeft gemeente niet te financieren of initiëren. Politici moeten realistisch beeld hebben van de ontwikkelingen en niet hun eigen wensdenken op samenleving projecteren. Burgers zijn niet dom en kunnen ook prima zelf tot initiatieven komen. Ontwikkelingen gaan snel, bijvoorbeeld bij ontwikkeling elektrische auto's. Dit soort ontwikkelingen kunnen alleen op landelijk wetgevingsniveau worden geregeld. Daar heeft gemeente Zwolle geen rol bij. Begin klein bij dingen die je zelf kunt (LED verlichting in openbare straatverlichting, besparing op energie, groene voertuigen, etc) en bescherm tegelijkertijd de burger tegen de markt. Stel regels wat we wel en niet willen in Zwolle en waar. En windmolens zijn lang niet zo effectief als wordt beweerd. Daarover zijn diverse onderzoeken bekend. Die horen ook bij besluitvorming te worden betrokken. In elk geval hoort daar geen belastinggeld heen te gaan.
- Denk na over wat het voor omwonenden is. Het windmolenplan Voorst was absurd. Moet je even in de Veeralleeflat gaan zitten met zonsondergang over de Voorst. Mag je de Veeralleeflat saneren.
- Erg belangrijk om als stad initiatieven te ontplooiën. Onzichtbaar, lastig bij windmolens, en geluidloos vind ik het belangrijkste voor burgers.
- Geen grote windmolens!
- Geen horizon vervuiling zoals windmolens.
- Geen mislukkingen zoals de windmolens in een woonbuurt
- Geen windenergie. Onrendabel op lange termijn.
- geen windmolens!
- geen windmolens. die kosten meer dan ze opbrengen
- Geen winmolens. Die vervuilen nu de horizon.

- het is een zeer nuttige investering, maar ik vraag me naar aanleiding van de discussie over windmolens in de buurt van scania (en in mijn buurt) wel af in hoeverre er goed nagedacht was over de gevolgen van het plaatsen. Er zijn in Zwolle meer gebieden waar minder mensen last zouden hebben van windmolens e.d.
- Het woord grootschalig en duurzaam gaan met de huidige stand van de techniek alleen op voor windmolens, wat mij betreft is daar weinig ruimte voor in onze gemeente
- Ik ben tegen een windpark in de buurt i.v.m. overlast.
- Kijk goed naar mogelijkheden om gebruik te maken van grootschalige projecten. Is deelnemen aan een grootschalig windmolen project in de noordzee niet beter als drie windmolens op de Grote Voort.
- Kijk naar 'lege' dunbevolkte gebieden voor grootschalige energie-opwekking. Dus geen windmolens midden in de stad. Een goed voorbeeld is het zonnepanelenpark naast de oude IJsselcentrale. Ik woon er vlakbij en geen overlast. Waarom geen windmolens op de hessenpoort, daar heeft niemand er last van.
- kijk naar gebieden waar industrie is zoals Hessenpoort. Geen windmolens in het buitengebied zoals richting Nieuwleusen.
- Kijk naar goede gebieden en plaats geen windmolens in of in de buurt van woonwijken.
- S.v.p. geen windmolens in woongebieden. Heel goed plan om in te zetten op duurzame energie!
- Windenergie kan wel tussen boerderijen dus in weilanden maar niet in de stad.
- Windmolens alleen plaatsen ver van het stadscentrum en woongebieden, op bedrijven terreinen bijvoorbeeld. De windmolens mogen het stadsaanzicht niet schaden. Met de IJssel en de Vecht en Het zwarte water in de buurt kan kan geëxperimenteerd worden met energie opgewekt uit waterkracht (zonder de scheepvaart te beperken) misschien is dat een project waarin de gemeente het voortouw kan nemen.
- Windmolens horen niet in stedelijk/bewoond gebied. Men moet inzetten om op daken van alle nieuwbouw zonnepanelen te installeren.
- Windmolens zijn de grootste verkwisting van deze eeuw .Het produceren vervoeren en in bedrijfstellen kosten meer dan wat het onding ooit oplevert .
- windmolens zijn duur en gaan maar een beperkte tijd mee.
- Windmolens zijn gezicht vervuilend, ver buiten de stadsgrenzen houden, het liefst op zee, oid
- Zet sterk ik op windmolens die geen draaiende wieken hebben. Niet het zicht (de hoogte) is een probleem, maar het draaien van de wieken zorgt voor onrust (en gekmakende ziekte op den duur). Net als geluid, maar dat probleem lijkt zich al te hebben opgelost. Zet in op zonnepanelen zolang er nog geen betere opties zijn. Stimuleer in elk geval de initiatieven van de Zwollenaren zelf: beloon elke bedrage van buurt, straat, wooneenheid en bedrijf door goede voorbeelden in de publiciteit te brengen. Er liggen zoveel daken waarop zonnepanelen kunnen worden gelegd! En stel strengere eisen bij nieuwbouw en renovatie: maak Zwolle op deze manier snel duurzaam!

Zonnepanelen

- Kies bijv. terrein van herculocentrale of water bij spoolde, oude industrieterreinen maar maak vooral gebruik van de daken in de stad, van kantoren, bedrijfspanden, scholen, overheidsgebouwen

- Afspraken maken met woningstichtingen om versneld zonnepanelen op daken te installeren. Mogelijkheid bieden aan bewoners om te investeren in zonnepanelen als zij zelf daartoe niet de mogelijkheden hebben. (bijv: door ongunstige ligging dak of geen mogelijkheden door monumentale panden).
- alle nieuwbouw woningen, alleen vergunningen afgeven, waarbij geen gas meer gebruikt wordt, maar zonne energie. Groet projecten met aardwarmte etc.
- Als onze overheid dit echt belangrijk vindt dan zouden ze hier veel subsidie voor moeten geven, ook aan huishoudens die eg. zonnepanelen willen (laten) aanleggen.
- Dat ik eigenlijk vind dat alle daken zonnepanelen moeten hebben. Ook voor de mensen die er geen geld voor hebben. Dat zou ik top vinden ik wil het heel graag maar kan het niet betalen. Mede daarom voor energie gekozen vanwege de zonnepanelen bij de ijsselcentrale. De zon daar moeten jullie je op focussen. Wind energie is zonde van de tijd. Focus op zon. Alle daken panelen.. Ik ben voor.??
- Denk dat er kleinschalig ook veel meer zonne energie kan worden opgewekt. Begin daar eerst mee, voordat je aan parken, windmolens etc begint. Het appartementencomplex waar ik woon is nog geen enkel zonnepaneel door woningbouw geplaatst. U heeft het ook over luchtkwaliteit, mag ik u op onderstaand onderzoek van TNO Delft wijzen, <https://www.tno.nl/nl/aandachtsgebieden/leefomgeving/buildings-infrastructures/energiepositieve-gebouwde-omgeving/wat-u-moet-weten-over-fijnstof-dat-vrijkomt-bij-het-koken/ledereen-zou-dus-de-mogelijkheid-moeten-hebben-een-goed-werkende-afzuigkap-te-kunnen-laten-installeren>. In mijn appartementencomplex niet mogelijk. Centraal afzuigstelsel heeft ongeveer de helft van de capaciteit, dat al minimaal nodig zou zijn, om hier ook maar enig nut van te hebben.
- Denk ook aan mensen die bv huren en graag zonnepanelen zouden willen. Verplicht woningbouwverenigingen om hierin te investeren. En zorg ook dat de kloof tussen arm en rijk niet nog groter wordt, omdat "armeren" zich geen maatregelen kunnen veroorloven ook al zouden ze dat graag willen.
- Eerst maar alle daken voorleggen met zonnepanelen
- eigenlijk wil ik meer iets over kleinschaliger opwekking kwijt: een stimulering voor zonnepanelen op het dak van particulieren kan ook een stap zijn
- Er zijn nog veel (prive) platte daken onbenut. Als Zwolle het mogelijk zou maken dat bewoners van bijv. een appartementencomplex makkelijker individueel kunnen profiteren van zonnepanelen op hun dak, dan zou de bereidheid om zonnepanelen te installeren sterk toenemen.
- Financieel stimuleren voor particulieren
- Gebruik de berm en het talud van de A28 voor zonne-energie. Gebruik daar ook daken van gemeentelijke gebouwen en scholen voor. Sla restwarmte op van grote gebouwen in de zomer. Het ISALA-ziekenhuis bijv. laat de airco's volop draaien in de zomer (we kunnen het hier in de Wipstrik continu horen). Die warmte zou hergebruikt kunnen worden.
- Geen projecten om zo nodig mee te willen doen. Zonne energie lijkt op dit moment het meest haalbare. Waarom niet ingezet op veel kleine projecten bij particulieren of bedrijven. Veel kleine zonne-energie projecten vormen samen een grootschalig project. Laat Zwolle zich daarop richten. Windmolens mogen op zee.
- geen subsidie wel belastingvoordeel. Hulp bieden aan ondernemers en bewoners met ideeën, desnoods aanpassen/verwijderen van regelgeving.

Datum

20 september 2017

Ons kenmerk

Zwols Burgerpanel

- Gemeente Zwolle zou kunnen kijken naar installeren van zonnepanelen, kleine windmolens op daken van huurwoningen. Kleinschalig, misschien 2-3 zonnepanelen op een schuin dak, en platte daken op flatgebouwen en appartementencomplexen kunnen worden volgebouwd. Hoeveel energie zou dat wel niet gaan opleveren..!
- Graag toestaan zonnepanelen op monumenten binnenstad en thermopane
- Hang de geluidswallen langs de A28 vol met zonnepanelen en breid deze nog een paar kilometer uit richting Meppel.
- het verstrekken van subsidie bij zonnepanelen werkt motiverend
- Hier ligt zeker de toekomst. Als ik nu kijk naar Stadshagen dan wordt er op iedere woning zonnepanelen geplaatst. Dit is uiteraard goed voor het milieu maar het is soms om niet aan te zien. Niet iedere woning is geschikt voor bepaalde energie zuinige maatregelen. Sommige huizen hebben complete radiatoren op het dak liggen die enkele meters groot zijn. Echt niet om aan te zien. Wanneer er in een buurt een locatie beschikbaar is voor duurzame energie en er wordt gevraagd aan de buurt hoe ze deze in willen vullen waarbij ze wellicht zelf ook het een en ander in kunnen leggen (en terug verdienen), dan zal dit de betrokkenheid en met name snelheid van het project alleen maar ten goede komen. We zullen samen op moeten trekken zodat toekomstige generaties ook kunnen genieten van onze prachtige stad!
- Hoewel het misschien niet zo grootschalig is als waar de gemeente met deze enquête op doelt, vind ik het van groot belang dat de gemeente het voortouw gaat nemen in duurzame energie. Er is in Zwolle een groot aantal overheidsgebouwen, bij mijn weten met platte daken. Liggen daar al zonnepanelen op? Kunnen er regels opgesteld worden omtrent duurzame energie voor grote bedrijfspanden op gemeentegrond? De gemeente moet m.i. haar rol als voortrekker veel serieuzer gaan nemen. Duidelijke regels, goed luisteren naar de zorgen van inwoners van de stad en, in mijn ogen ook heel erg belangrijk: altijd gebaseerd op de nieuwste wetenschappelijke inzichten omtrent slagschaduw, laagfrequent geluid et cetera.
- Ik wek zelf energie op door zonnepanelen, en ik vind dat elke burger met een eigen huis dit zou moeten doen, De huurwoningen zouden door de verhuurder moeten worden belegd.
- Ik zou graag financieel ondersteuning willen bij particuliere projecten, door subsidies en renteloze leningen.
- Ik zou graag zien dat er meer zonnepanelen op de daken komen. Liever de daken vol zonnepanelen dan de weilanden vol windmolens.
- Ik zou graag zien dat er nog meer gestimuleerd wordt om zonnepanelen aan te schaffen. M.b.v. subsidie
- Ik zou zeggen: de energie die nu op (particuliere) gebouwen staat en terug geleverd wordt aan de energiemaatschappij zou ook gebruikt kunnen worden voor bv lantaarnpalen in een woonwijk of iets dergelijks. In plaats van dat het aan de energiemaatschappij geleverd wordt, zou het aan de gemeente geleverd kunnen worden! Zo hoeft de gemeente niet te investeren in dure oplossingen als windmolens e.d. Verder vind ik het geen goed idee om energie uit de bodem te halen. Hier is nog onvoldoende over bekend en het lijkt volgens sommige geleerden zelfs gevaarlijk te zijn. De foeilelijke windmolens zou je buiten de stad moeten zetten, maar liever helemaal niet. Energie uit water lijkt mij de meest voor de hand liggende methode. Er valt voldoende van uit de hemel en met de IJssel om ons heen moet dat minder een probleem zijn. Ik vind het wel een heel goed idee van de gemeente om hier aan te werken!
- In Duitsland zie je veel zonnepanelen langs de snelwegen. Lijkt me ook voor Nederland een goed iets om uit te voeren.

- In eerste instantie inzetten op zonne-energie, daar valt bij burgers en ondernemers in eerste instantie het meeste winst te halen en geeft het minste overlast. Verder vind ik het opwekken van duurzame energie absoluut noodzakelijk voor gemeente en inwoners, in die zin kan financiële steun voor inwoners een groot verschil maken (eventueel in de vorm van een lening, afbetalen door het maandelijks verschil in energiegebruik in mindering te brengen o.i.d.)
- In het aanleggen van zonnepanelenparken moet de gemeente een faciliterende rol spelen. Welke betrouwbare partij mag het aanleggen en onderhouden. Hoe kan een bewoner van Zwolle instappen in het project, kan ik instappen met geld/aandelen?. Ook moet er een toezichthouder komen die de kosten en de baten in de gaten moet houden.
- In Zwolle zijn vrij veel bedrijventerreinen die (vrijwel) allemaal voorzien zijn van gebouwen met platte daken. Waarom deze niet allemaal voorzien van zonnepanelen? Op deze manier hoeven er geen complete zonneparken aangelegd worden die de natuur/het landschap aantasten. De bedrijven zouden bijvoorbeeld tegen een extra voordelig tarief energie geleverd kunnen krijgen om eventuele bezwaren tegen panelen op hun dak weg te nemen.
- jammer dat het windmolenpark bij Scania niet door is gegaan. We zijn daardoor als gemeenschap miljoenen aan subsidie misgelopen, ergens begrepen dat het 1,7 miljoen per week was. Man man man. Niet eens 1% van de inwoners heeft zich geschaard achter de onware NEE argumenten. Terwijl de JA argumenten zeer positief waren. Mijn standpunt: de gemeente MOET werken aan kaders. Huur Robert Colijn toch in om dat te versnellen!
- kijk of er in de buitengebieden rond de steden of in de polders nog ruimte is te vinden voor zonnepaneelvelden net zoals in Duitsland. Maar misschien kunnen we ook waterturbines bouwen in onze rivieren, zet zoveel mogelijk windmolens op plekken waar niet veel mensen wonen. Alle beetjes helpen
- kleinschalige opwekking verder subsidiëren, veel kleinschalige opwekking zou grootschaligheid kunnen vervangen
- Leg eerst alle daken van Zwolle vol. Begin bij de bedrijven.
- Leg op alle gemeentelijke panden zonnepanelen. Ga vooral de thermische energie onderzoeken, dit levert de meeste warmte op. Is het te duur? Doe dan aan crowdfunding bijvoorbeeld.
- Maak gebruik van de mogelijkheden in de verschillende buurten/wijken zelf. Zorg dat woningbezitters meer subsidie en meer informatie en/of alternatieven krijgen voor het energiezuinig maken van hun woning. Stimuleer zonnenergie op geschikte gebouwen in de wijk zelf (Assendorp/Pierik) waar omwonenden van kunnen mee profiteren. Niet alle huizen in deze wijk hebben de mogelijkheid om zonnepanelen te installeren.
- Maak grootschalige opwek inpasbaar in de omgeving. Dat kan met zonne-energie maar een stuk minder met windenergie
- Maak het voor inwoners aantrekkelijk om zelf duurzame energie op te wekken. Een subsidie op zonnepanelen bijv.
- Mijn voorkeur zou uitgaan naar zonnepanelen op de huizen en een klein windmolentje op het dak voor de minder zonnige dagen.
- Miss is het een idee zone paneled
- Misschien zou het fijn zijn als er vanuit de gemeente projecten waren (of zijn die er?) waarbij bewoners worden gestimuleerd over te gaan op zonne energie (panelen op het dak plaatsen). Is meest eenvoudige manier om mensen kennis te laten maken met duurzame energie waarvan opbrengsten direct zichtbaar zijn

- Onderzoek of platte daken van kantoren/industrie met zonnepanelen uitgerust kunnen worden.
- Op alle gemeentedaken zoveel mogelijk zonnepanelen leggen
- Op elk plat dak in zwolle zonne-energie opwekken, hier heeft niemand last van en is niet in zicht
- Plaatsing van zonnepanelen op nieuwe/gerenoveerde woningen zou verplicht moeten zijn (bouwbesluit).
- stimuleren van woning isolatie ,plaatsing van zonnepanelen
- Toch jammer dat de windmolens bij Scania er niet kwamen, maar de communicatie daarover ging moeizaam waardoor er veel wildwest verhalen over rondgingen, ook had misschien moeten worden ingezet op minder molens (niet de meest zuidelijke en noordelijke) en lager. Maar misschien kon dat niet.Voor de rest moet de gemeente zich ook niet te veel van de wijs laten brengen: begin 2000 liep iedereen te hoop op de nieuwe NS spoorbrug plannen ("Hatterm zou in de schaduw komen liggen van een enorme brug", actiecomité's en alles) maar nu vindt iedereen hem prachtig
- uitbreiden zonenergie bij voormalige IJsselcentrale, subsidie (in de vorm van WOZ korting bv) om bewoners die zonne panelen op het dak hebben, Gebouwen en terreinen in bezit van de gemeente voorzien van Zonnepanelen en kleine windmolens, afspreken maken met omliggende gemeentes, waterschap en provincie aangaande dit onderwerp.
- veel zonnen panelen gebruiken dat gebeurt nog veel te weinig niet alleen bedrijven en mensen met eigen huis maar ook huur huizen
- Vergeet de particulieren niet die al zonnepanelen hebben. Wat levert het op voor deze investering
- Verplichting plaatsing zonnepanelen op alle nieuwbouw.Bestaande woningen sneller isoleren.
- Vooral geen windmolens. Slecht voor landschap en omgeving. Nog steeds geen positieve energiebalans.
- Waarom een nieuw zonnepark als er zoveel lege daken zijn? Kan de gemeente geen voorstel doen om bij bewoners zonnepanelen op de daken te plaatsen en de bewoners een deel van de energie te 'geven' ter compensatie? Weet niet of dat technisch mogelijk is.
- waarom niet op alle daken van flatgebouwen, bedrijven en overheidsinstellingen zonnepanelen leggen
- We hebben zoveel daken in Zwolle, zoveel huizen. Laten we die volbouwen.Laat nieuwbouw voldoen aan eisen qua energie neutraal wonenGeen gas in nieuwbouw Subsidie voor mensen die willen vernieuwenVoorkom grote energie velden, gebruik bestaande bouw.
- Woon in de Vroomemarke en de flats hebben platte daken en ik vraag mij al een tijd af waarom SWZ nog steeds geen zonnepanelen op onze daken heeft gezet. Daar is zoveel ruimte en als alle bewoners dan ook wat korting op hun rekening krijgen, dan zullen alle mensen het vast een prima idee vinden. Of SWZ betaald de onkosten van de schoonmakers enz er van, zodat de bewoners daar geen rekening meer voor krijgen bij de huur.
- Zonne energie mogelijk maken voor iedereen , ook die geen geld hebben om het aan te kunnen schaffen .bijvoorbeeld door huurverhoging , lease , huur , financiering etc.
- zonne energie park op de plek waar nu de ijsselcentrale staat. Windmolens op industrieterrein de marslanden, aan het einde, dicht bij de zandafgraving, Dan heeft bijna niemand er last van.

- Zonne energie veel meer mogelijk maken voor inwoners bv met een neutrale financiering. Windenergie de mogelijkheden bekend maken bij bedrijven zie het dak van Ikea Windmolens in gebieden plaatsen waar bewoners weinig of geen hinder onder vinden van geluid en of schaduw
- zonne energie vind ik erg belangrijk.
- Zonne-energie is er in ruime mate en onuitputtelijk om energie op te wekken. Aardwarmte is uitstekend geschikt om huizen te verwarmen.
- ZONNEPANELEN LEVEREN TOT NU TOE MINDER WEERSTAND OP DAN WINDMOLENS: MISSCHIEN ZINVOL OM INSPANNINGEN TE CONCENTREREN OP INITIATIEVEN MET DE MINSTE WEERSTAND: DAKEN VVE'N Zouden deels geschikt gemaakt kunne worden voor opwekken van zonne- en evt. windenergie: Kosten voor vve zelf zijn echter meestal niet renderend subsidies zijn te snel uitgeput zinvol om in de toekomst hier meer gericht mee om te gaan
- Zonnepanelen promoten en subsidie vertrekken
- Zonneparken geven de minste overlast. Geven het minst aanleiding tot discussie en daardoor mogelijk vrij snel te realiseren.
- Zorg dat de natuur & groen in tact blijft, geen 'horizon' vervuiling. Het zou mooi zijn als het op daken van gebouwen en bedrijven geplaatst kunnen worden. Op deze manier zie je er weinig van, maar hebben we er wel baat bij. Ik vind het goed dat de gemeente wil gaan investeren in duurzame energie. Misschien nieuwbouw projecten stimuleren om duurzaam te bouwen? Ik denk dat dit de toekomst wordt.
- Zorg dat je grootschalig woonwijken voorziet van zonnepanelen, geef subsidie of panelen, dit is het minst schadelijk voor bewoners, geen lawaai, geen slagschaduw
- Zoveel mogelijk in het landschap en aan/op gebouwen proberen aan te passen, bijv. Zonnedakpannen en niet die grote panelen waar vogels onder gaan nestelen.
- Zoveel mogelijk zonnepanelen, ieder voor zich. Geen windmolens
- Zwolle is prachtig groen en kent nog rustige gebieden. Stille is keihard nodig voor de gezondheid en de dieten in de natuur dus deze gebieden moeten blijven. Daarom ben ik nu voorstander van overal zonnepanelen!

Goede afwegingen maken

- Bezint eer je begint check het hele verhaal from cradle to cradle Wat veroorzaakt je wat kost het ook CO2 technisch om te maken onderhouden en slopen en wat levert het dan op is dat de moeite waard
- Bezint eer je begint
- Dat de gemeente de belangen goed tegen elkaar afweegt. Een windmolen in de 'achtertuin' is echt iets anders dan een zonnepark. Het milieu is belangrijker dan het landschap. Kleinschalige projecten waarbij inwoners ook voordeel ervaren. Betrek scholen en kinderen erbij. dat zij toekomstige inwoners. Goede voorlichting en educatie.
- Is heel belangrijk onderwerp, maar we moeten niet massaal in de ban raken van het alomtegenwoordige CO2-verhaal waar de wetenschappers het echt niet allemaal over eens zijn, mede omdat er ook nog eens meer klimaatveranderingsfactoren zijn.
- De kosten ervan, en een "nuchtere" benadering. Niet bepaalde idealistische denkbeelden op de voorgrond stellen.

- Doe als gemeente geen domme dingen. Luister naar echte experts ipv van mensen die een (politiek) belang hebben (meestal gaat dit nl ten koste van anderen (winstbejag enz)). Bv het is onbegrijpelijk dat bussen in woonwijken op diesel rijden terwijl deze ook op lpg (=duurzaam op dit moment nl restproduct van de olie verwerking) kunnen rijden. Ander voorbeeld is dat mensen denken duurzaam bezig te zijn door in woonwijken op hout te stoken ipv gas. Aardgas raakt uiteindelijk op, dat klopt, maar van op hout stoken worden we (op langere tijd) ziek en verlaagd het wooncomfort en plezier van omwonenden enorm (understatement!!). Daardoor is het stoken op oa hout in een woonwijk juist niet duurzaam. Uiteraard ziet de houtkachel branche dat niet zo (commercieel belang). Bij de zwembaden is dezelfde denkfout gemaakt. Op globaal niveau lijkt het een goede keuze (hout stoken) maar op lokaal niveau is het ziekmakend en oncomfortabel. De gemeente moet instaan voor het lokale belang en niet voor het globale belang!!!
- een goed en gedegen onderzoek starten naar de voor en nadelen
- Evenwichtige belangen behartiging is van belang. Alleen "Not in my back yard" is niet voldoende argument om tegen te zijn.
- Goed onderzoek doen naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de projecten. Dus niet gelijk beslissen maar kijken naar de zeer langer termijn.
- goede landschappelijk inpassing en combineren met industrieplekken. Oppervlakten van daken benutten, windmolens combineren met grootschalige industrie terreinen.
- Het heeft enorme consequenties en moet dus zorgvuldig georganiseerd worden, bovendien is het een beleid voor een 'oneindige' toekomst. Een aparte commissie, of gemeentelijke afdeling is zeker aan de orde. Vooral: haal de beste informatie van wetenschappers uit hun onderzoek en neem eerder grondige wetenschappelijke beslissingen dan politieke ... Succes!
- het is belangrijk dat er een duurzame visie en strategie achter zit. Het dient breed uitgedragen te worden door gemeente en bedrijven. Zodat het een duurzame ontwikkeling is en geen strategie van mooie plaatjes en losse eindjes wordt.
- Het is erg belangrijk dat de gemeente eerst een duidelijke raamwerk opstelt dat als toetsingskader gebruikt wordt bij en voor initiatieven zoals genoemd. Daarmee wordt willekeur en wildgroei voorkomen en kunnen belangrijke thema's voor de overheid zoals veiligheid en leefbaarheid bewaakt en verzekerd worden.
- Het moet geburen op een manier dat het geen overlast vormen voor wilde planten en dieren in de natuur.
- Het nadenken is al een goed streven zeker in het oog van de veranderingen van het klimaat.
- het opwekken van duurzame energie is goed en nodig, maar dan wel zonder al te veel overlast voor inwoners en met duidelijke regels
- Houd het doel waarom we ALS ZWOLLE duurzame energie willen opwekken centraal : PRETTIG (ZONDER ERGENIS) , FIJN EN RUSTIG WONEN IN ZWOLLE, DAAROM =NAAST HET ALS ZWOLLE ZELF OPWEKKEN VAN DUURZAME ENERGIE- NATIONALE EN INTERNATIONALE SAMENWERKING AANGAAN ! GEEN OVERLAST (ZELFS NIET HET GEVOEL VAN) VOOR INWONERS VAN ZWOLLE!!!
- Houd rekening met overlast in iedere vorm. Luister eerst naar de bewoners alvorens beslissingen genomen worden. Zorg ervoor dat de bewoners tijdig op de hoogte worden gebracht. Bijv bijeenkomst van Vliegveld Lelystad en windmolens
- Ik ben erg voor duurzame energie, maar betrek inwoners en voorkom overlast, het mag niet ten koste gaan van de huidige woonomgeving.

- Ik hoop dat er meer gestimuleerd wordt dat particulieren duurzame investeringen doen. Tevens hoop ik dat de gemeente Zwolle terughoudend zal zijn met het plaatsen van windmolens dergelijke molens geven veel 'vervuiling' voor de omgeving voor natuur, landschap en omwonenden. Op dat vlak hebben de andere vormen van duurzame energie veel minder impact voor de omgeving en hebben deze vormen mijn sterke voorkeur.
- Ik vind het goed dat de gemeente Zwolle zich sterk maakt voor duurzame energie. Het is noodzakelijk om de bewoners te betrekken, maar er zullen altijd mensen tegen zijn en zij roepen vaak het luidst. Het is daarom verstandig om altijd te zorgen voor onderzoek door onafhankelijke partijen. Ook externe rapporten (ingebracht door zowel voor- als tegenstanders) moeten zorgvuldig worden nagekeken door experts en besproken in de gemeenteraad of door een gemeenteraadscommissie. Uiteindelijk lijkt het mij goed dat de overheid (gemeente of provincie) beslist, op basis van valide argumenten uiteraard. Waarschijnlijk wordt het draagvlak hoger als direct omwonenden kunnen meeprofiten van duurzame energieopwekking in hun omgeving. Maar als ik de lasten niet ondervind, hoef ik ook niet direct te profiteren. Dan kan Zwolle het geld allicht goed besteden voor andere zaken waarop de laatste jaren (teveel) is bezuinigd. In dat geval profiteren alle burgers in Zwolle indirect mee.
- Kies op voldoende afstand van de stad geschikte plaatsen voor grootschalige energie opwekking. Sluit aan op omliggende industrieterreinen. Doe dit gezamenlijk met buurgemeenten.
- Kies verstandig en informeer de belanghebbenden tijdig.
- Kijk creatief naar benutting van nieuwste (toekomstige) technologie, bijv dakpannen die zonne energie opwekken, opslag van energie (Tesla) etc, durf pionier te zijn
- Leren van de fouten uit Groningen. Geen beslissingen nemen achter een bureau, maar het veld in en luisteren naar de mensen die er verstand van hebben en in de praktijk ook daadwerkelijk mee werken. Luisteren naar wat er beter kan uit ervaringen van anderen.
- Men spreekt over duurzaamheid, ergo laat beslissingen ook duurzaam zijn. Geen (politieke) korte termijn beslissingen, die voor de toekomst onomkeerbare gevolgen hebben. Er zijn voldoende te noemen. Motiveren activiteiten voor duurzame innovaties, met behoud van het kernwaarden en -beeld van Zwolle
- Onderzoek mogelijkheden vanuit ALLE hoeken. (itt proces rondom aanvliegroutes Lelystad) Wees open en eerlijk (mbt veiligheid, gevolgen buurtbewoners, gevolgen langere termijn, opbrengsten, etc etc)
- Probeer de nieuwe ontwikkelingen bij te blijven, er zijn nu windmolens zonder hinderlijke wieken, er zijn dakpan-zonnepanelen. En als er in een oude wijk nieuw gebouwd wordt, zoals de Knarrenhof, werk mee om die huizen gasvrij te maken, in plaats van er op te staan dat er gas komt 'omdat die infrastructuur er nu eenmaal ligt'. We willen op termijn allemaal gasvrij leven, dus stimuleer dat zo veel mogelijk.
- reeele rekening en feiten. weinig/geen politiek
- Sla niet door
- Van harte hoop ik dat grootschalige opwekking evenwichtig wordt bekeken en voor -en nadelen goed afgewogen, zonder hijgerege hypes

- vooral GOED onderzoeken wat de de meest duurzame manier van energie opwekken is! Laat u niet misleiden door "het Grote Geld" en gladde ontwikkelaars/exploitatiebedrijven. Blijf objectief en blijf aan ons milieu(=onze toekomst) denken! Vergeet niet dat we hier in de IJselvallei een prachtig natuurgebied hebben, waar veel dieren moeten/kunnen leven. Laat dat zo!!!
- Voordat u iets gaat ondernemen eerst goed nadenken ,er wordt al meer dan genoeg geld verspilt door verkeerde beslissingen te nemen ik wens u veel sterkte en inzicht in dit project
- Zorg voor een degelijk plan, met onder andere een gedegen onderzoek naar methoden en opties. Vele andere steden zijn u voor geweest, leer daarvan! Zorg voor zo min mogelijk overlast voor inwoners in de nabijheid van zo'n project. Het plan om windmolens midden in onze stad te zetten, was een mooi voorbeeld hoe een dergelijk project juist niet opgezet moet worden. De geluidsoverlast die de nabije bewoners hiervan zouden hebben, is wat mij betreft onacceptabel. Er zijn vast betere locaties voor dit soort projecten te vinden in onze gemeente.

Rendement van projecten

- Alleen bij een hoog rendement
- Alleen projecten starten als dat op de lange termijn rendabel is voor de gemeente.
- Als gemeente Zwolle een dergelijk grootschalig project gaat opstarten, zouden de inwoners van deze gemeente hiervan moeten kunnen meeprofiteren van de voordelen
- Begin niet aan prestige projecten, kijk of het echt de meest effectieve methode danwel locatie is. Een windmolen in de stad heeft alleen symboolwaarde, in open veld geeft het beter rendement en minder overlast. Energie besparen kan efficiënter zijn om gebruik van fossiele brandstoffen te beperken.
- Denk goed na over de gevolgen van de initiatieven. Windenergie levert veel lawaai op voor de omgeving. Bovendien zijn de rendementen niet echt hoog in tegenstelling wat gesuggereerd wordt. Verder vind ik het belangrijk, dat er goed wordt gekeken naar de mening van de inwoners op dit gebied. Zwolle laat zich op dit moment te veel leiden door bedrijven en particuliere initiatieven terwijl de regie toch echt bij de gemeenteraad en B&W moet liggen. Ik zou zeggen, neem regie en ga plannen maken die goed zijn voor de doelstelling en voor de inwoners.
- Ga voor effectiviteit
- Graag goed uitzoeken of een bepaald project zinvol is.
- Het in de hand houden van de kosten. Geen voefertijen en besluiten. Eerlijkheid voorop. We zijn al genoeg bedrogen.
- Houd een referendum welke komst van duurzame energiebronnen het bij de burger en bedrijven passen, welke het beste rendement oplevert. Dit ook bekijken met onderhoud etc.Dat de komst van duurzame energiebronnen nodig zijn is dringend.
- Ik ben benieuwd hoe de gemeente de bestaande woningen wil koppelen aan de groene stroom zonder dat dit grote investeringen en of hogere prijzen voor de energie gaat opleveren.
- Ik denk dat als veel mensen er financieel voordeel bij hebben je sneller draagvlak hebt voor projecten

Datum
Ons kenmerk

20 september 2017
Zwols Burgerpanel

- Kies de energievorm die het hoogste rendement geeft en zorg dat bewoners en stad hiervan profiteren en laat zien wat het dagelijkse rendement is (bijvoorbeeld door een energiemeter). Zoek een openbaar object en voorzie dat uitsluitend van deze energie. Laat tevens zien hoe de stad oude energievormen afbouwt (in grootte en tijd).
- kijk naar andere voorbeelden in de wereld . Soms is het simpel om heel veel rendement te krijgen .
- Met de opbrengsten/besparingen van het opwekken van de groene energie het potje voor subsidie weer aan te vullen zodat inisatieven later in het jaar niet hoeven te wachten tot het volgende jaar omdat het potje op is
- Niet te snel ja zeggen tegen de exploitant die zogenaamd het meeste rendement voor rekt
- Opwekking duurzame energie moet in Nederland en dus ook Zwolle efficiënt (kosten vs opbrengsten), GEEN gesubsidieerde projecten!
- Wie draait op voor de kosten en wie profiteert ervan?

Overlast

- De toekomst is wel belangrijk voor duurzame energie. Maar zo min mogelijk dat de inwoners daar last van zouden krijgen.
- Doe de projecten die veel overlast gaan veroorzaken op een redelijke afstand buiten de bebouwde kom. Hier is meer ruimte, minder bewoning en waarschijnlijk minder bewoners met overlast. Compenseer overlast van bewoners. Wanneer andere gemeenten meer geschikte ruimten hebben, ga hier dan mee in overleg.
- Het moet vooral geen storend element worden in de omgeving.
- Iedereen moet er voordeel van hebben, en geen overlast. ik vind dat je van de natuur en de bodem af moet blijven. Er komen nog generaties na ons. En bodem is water. Zonne energie en windenergie zijn volgens mij het meest haalbaar, rest ben ik niet voor.
- Rekening houden met overlast van lawaai met b.v. windmolens en waterkracht.
- Veiligheid voor de bewoners in de omgeving Natuurgebieden ontzien wat betreft geluid, uitzicht en gevaar (bv vogels)
- Verkom zoveel mogelijk horizonvervuiling
- Weinig overlast en profit voor de gehele gemeenschap
- zorgen dat 'grootschalig' niet leidt tot overlast. Vaak is het beter iets kleinschaliger te werken en de 'lasten' te verdelen. Dit is economisch minder gunstig, maar prettiger voor bewoners en geeft meer draagvlak. Denk aan opvang asielzoekers: grootschalig gaf meer weerstand, terwijl kleinere opvang op meerdere plaatsen minder weerstand en meer draagvlak opleverde.

Aardgas

- belangrijk is dat we niet afhankelijk worden van het buitenland. dat het de maandlast druk van huishouders. Dat er rekening wordt gehouden van omwonende, Maar wel in alle redelijkheid. sommige mensen zijn het nergens over eens. gevaar op langere termijn ook in de gaten houden.
- Belangrijke punten hierbij vindt ik: Natuurbehoud Veiligheid voor mens, dier , en natuur. Eventuele overlast beperkt houden en zo nodig financiële compensatie.
- Bij nieuwbouw geen gas en bestaande woningen door woningbouwverenigingen aan laten passen

- Duurzame energie bevorderen bij particulieren en bij bedrijven blijft (ook) belangrijk. nieuwbouw alleen nog maar gas-vrij (en energieneutraal) toestaan.

Minder verbruiken

- Er zou meer geprofiteerd moeten worden door de inwoners want je wordt er op gewezen dat je zuinig met energie moet omgaan en dan doe je dat en vervolgens gaat je energie rekening omhoog en dat vind ik niet kunnen.
- Kijken hoe er minder energie verbruikt kan worden en dit belonen
- Mijn opmerking gaat niet helemaal over opwekking maar wel over besparing Ik zou graag zien dat er in de openbare verlichting minder lichtvervuiling is in zwolle. Tegenwoordig zijn er lantaarnpalen die veel directer licht leveren dan de huidige lantaarnpalen. Daarnaast kunnen voor mijn gevoel de helft van de lantaarnpalen uit, zeker in mijn wijk, stadshagen. In mijn straat (klokkengieterlaan) heb ik 's nachts het idee dat ik in een sporthal ben. Dit levert volgens mij betere nachtrust voor mens en dier op en een behoorlijke energiebesparing.
- Opwekking is belangrijk maar ook het minderen in energie verbruik van gemeente, bedrijven en inwoners.
- Opwekking van duurzame energie is een groot goed. Maar begin bij het begin: probeer energieverbruik terug te dringen, zeker zolang niet alle energie duurzaam is.

Bestuurlijk niveau

- Grtotooschalige opwekking is een landelijke zaak en niet voor gemeentelijke overhedengemeente en provincie moeten zich bezig houden met kleinschalige opwekkingbv door middel van subsidie / geldleningen voor zonnepanelen op dakenals dit op 50% van de daken in de gemeente gebeurd wordt het vanzelf grootschalig zonder dat er iemand last van heeft
- Het energievraagstuk moet naar mijn mening landelijk worden vormgegeven, niet regionaal. De rol zou al beter bij de provincie passen dan bij de gemeente. Kennisdeling is belangrijk. Op dit moment zijn projecten lang niet zo duurzaam als het lijkt. Het is dus belangrijk om oplossingen onafhankelijk te laten toetsen, b.v. door TNO. Een wildgroei aan goedwillende ondernemers en particuliere projecten is volgens mij niet de weg die we moeten inslaan.Ik zie dat de oplossing van h2-fuel.nl hier niet genoemd wordt.
- Het is echt het allerbelangrijkste dat dit over de grens van Zwolle wordt getrokken en dat de initiatieven samen met andere gemeenten en provincies worden gemaakt! Ik hoor te veel terug dat Zwolle een duurzame stad moet zijn, maar duurzaamheid gaat juist overgrenzen!
- Ik ben geen expert maar ik vind dat dit geen taak is van een gemeente. Voorheen hadden de gemeentes en provincies eigen energie bedrijven. Deze zijn allemaal verzelfstandigd. Nu lijkt het erop dat de gemeentes de taak van energieopwekking terug gaan nemen. De overheid (niet perse gemeente) zou taakstellend moeten zijn naar energieleveranciers over hoeveel energie duurzaam opgewekt zou moeten worden. Het is dan aan de commerciële bedrijven om de meest geschikte locaties te selecteren voor zonne en wind parken. Daarvoor uiteraard weer vergunningen te verkrijgen bij gemeenten.
- Ik vind het niet zo noodzakelijk dat iedere gemeente apart met dit thema aan de slag gaat. Kan m.i. beter landelijk geregeld worden vanwege versnippering en verrommeling van het landschap.

Datum

20 september 2017

Ons kenmerk

Zwols Burgerpanel

- Kijk niet alleen naar het lokale niveau, maar werk samen in een grote regio om goede plekken met wei in overlast en hoog rendement te vinden.
- Kleinschalig, lokaal, geeft fors minder weerstand en heeft de voordelen van decentralisatie. Ik denk dat, gezien het aantal lege daken, daar sneller en met meer resultaat op ingezet kan worden.
- Lokale overheden moeten vooral belang van de burgers in stad of regio behartigen en zich niet laten leiden door commerciële belanghebbenden. Vele kleine initiatieven zijn niet echt rendabel dus faciliteren van grootschaliger projecten met deelname van de burgers. Aandelen in een zonnepark of afname stroom daaruit met korting ipv over een paar paneeltjes. Windmolens niet in of dicht bij de stad. Dan maar een iets langere kabel....
- locaties en bronnen - in nauwe samenwerking met betrokken gemeenten - provinciaal en nationaal inrichten / realiseren
- Niet te veel op stedelijk nivo maar regionaal of nog groter, niet het wiel willen uitvinden.
- Vind ik toch meer een taak van Rijk en Provincie, dan van een individuele stad.

Overig:

- Alle winkels open op zondag.
- alles wat nieuw komt, bouwen etc, evt subsidie verlenen en voor de toekomst bouwen.
- Bij de transitie van gas naar duurzame energiebronnen kan de gemeente een adviserende rol hebben. B.v. Bij de vraag wat is het beste en nog betaalbare alternatief voor mijn gaskachels.
- Binnen stadshagen is geëxperimenteerd met warmte uit de grond (smienthof) dit is mislukt en de energie leverancier doet hier niets mee. De stadsverwarming gaat nu via gas ipv warmte van aarde. Het zou mooi zijn wanneer alle nieuwbouwhuizen/kantoren verplicht zonnepanelen moeten krijgen. Huizen jonger dan 25 jaar een grote subsidie geven op zonnepanelen Huizen met oude zonnepanelen de mogelijkheid geven deze met korting te vervangen
- Concreet voorstel: groot drijvend zonnepark op de Sekdoornseplas ontwikkelen. Mooie win-win kans!
- Dat wij hierover in NL nog steeds spreken en van gedachten wisselen terwijl wij steeds achterlopen zegt iets over onze wil. Onze burens Duitsland zijn 35 jaar geleden begonnen met zonnepanelen en andere vormen van duurzame opwekking. Zij vonden/vinden dit een absolute noodzaak, discussie heeft niets of nauwelijks plaatsgevonden. En nu deze zoveelste enquête zo breed mogelijk terwijl wij als NL zo in de achterste regionen zitten achter landen zoals Griekenland etc. Ik vraag mij af wat hier nog de zin van is. Onze luchtkwaliteit is een van de slechtste van Europa terwijl de Staat ook u (lagere overheid) daarover nog aangesproken moet worden ...
- De gevolgen van het winnen van geothermische energie op lange termijn zijn nooit onderzocht.
- De jeugd erbij betrekken lespakketten tbv scholieren. Zodoende wordt het automatisch een gespreksonderwerp in de gezinnen.

- De noodzakelijke veranderingen in onze huidige manier van leven, worden volgens mij door de meeste mensen onderschat. Voor het opwekken en gebruiken van energie is een omslag nodig door gebruik zoveel mogelijk te beperken en opwekken duurzaam te maken. De overheid, incl de gemeentes, hebben een hele belangrijke rol om deze omschakeling te kunnen maken. Daarin ligt in Nederland een grote uitdaging vanwege de kleine oppervlakte, het grote aantal mensen en de algemene houding van: zolang ik er maar geen last van heb. Er zullen concessies gedaan moeten worden, anders is 100% gebruik van duurzame energie in Nederland niet haalbaar.
- Dit soort opwekking van energie kan niet in het centrum van de stad plaatsvinden, maar in de buitengebieden van de stad. Niet zomaar een windmolen in iemands tuin plaatsen, dus wel communiceren met betrokkenen. Er moet ook samengewerkt worden met omliggende gemeenten, dus ook op provinciaal gebied samenwerken.
- Doe het vooral esthetisch. Zwolle is mooi zoals ze is. Vandaar dat mijn voorkeur uitgaat naar aardwarmte.
- Eerst maar eens glasvezel in Binnenstad als proefproject
- Eigenlijk vind ik het onzin om als stad zelfvoorzienend te willen zijn. Op andere terreinen kennen we ook niet zo'n autarkische benadering. Parken voor opwekking van zonne-energie passen nu eenmaal beter in een landelijk gebied (dus niet in de stad) en windmolens van dit formaat horen zeker niet in de stad of de nabije omgeving!!!!
- Energie uit waterkracht van de IJssel
- Energiewinning uit zeewater bijvoorbeeld waterstof en energiewinning uit stroming door eb en vloed zijn volgens mij toch wel interessant vanwege de permanente, constante aanwezigheid van deze componenten. Onze gemeente zou zich bij experimenten en projecten dienaangaande, kunnen aansluiten .
- Er ligt nu de focus op vier vrij standaard typen duurzame maatregelen, pv, wind, geo en water. Het gaat echter over de techniek van morgen, deze vier komen er wel agv rijks en provinciaal beleid. Bovendien wordt bij de totstandkoming van nieuwe projecten het "verwerven van draagvlak" vaak verward met het houden van een aantal voorlichtings of inspraak avonden waarvan veelal geen verslag wordt gemaakt en een notitie over wordt opgesteld om te duiden welke inspraakpunten wel of niet overgenomen worden en waarom. Dit is kwalijk. Echt draagvlak stel je vast door in een buurt de mensen via een poll / enquête te laten aangeven of zij voor of tegen zijn. Dit is spannend maar past bij een moderne democratie.
- Er moet meer "experimenteel" gedacht worden. Waterenergie en geo-energie opwekking moet veel meer gestimuleerd worden. Windmolens is bekend en relatief eenvoudig, maar worden nog steeds zwaar gesubsidieerd. Dus ook duur. Kernfusie lijkt mij de energie van de toekomst en daar wordt nooit over gesproken.
- Er zijn betere alternatieven dan grootschaligheid

- Eventuele nadelige gevolgen van Geothermie zijn onbekend, door het onttrekken van bodemwarmte zal op de lange termijn de aardkorst afkoelen met alle gevolgen van dien. Bij het begin van de industriële-revolutie kon men ook niet bevroeden in welke klimaat-ellende de wereld 300 jaar later gestort zou worden. Slechts 50 jaar geleden hadden wij het nog steeds niet in de gaten en deden aan gaswinning...aardbevingen en misschien op termijn wel sinkholes (bijvoorbeeld cavernes in Twente) tot gevolg. En als ze het al hadden kunnen weten hadden de voordelen waarschijnlijk geprevaleerd, wie dan leeft wie dan zorgt principe. De politiek moet ervoor zorgen dat wij niet, voor de zoveelste keer weer dezelfde fout maken. Dat betekend alleen dat gebruiken wat hernieuwbaar is (zon, wind, water en zwaartekracht). Dat dit zichtbaar en overlast geeft in onze leefomgeving is daaraan ondergeschikt we willen er immers van profiteren.Trouwens al het ...geleuter...over duurzaamheid heeft geen enkele zin als we het economisch belang steeds weer voorop stellen. Vooral Zwolle gaat zeer veel overlast ondervonden van de totaal niet duurzame nieuwe vliegbewegingen rechtstreeks boven Zwolle..CO2..luchtverontreiniging (fijne delen)..lozen brandstof..geluid..gebrek aan rust. Daarmee worden grote voordelen binnen de doelstelling voor het grootschalige opwekking van duurzame energie, wat ik ten zeerste waardeer, compleet te niet gedaan als je de extra onnodig verspilde energie door de extra vliegbewegingen boven Zwolle zou meetellen. Wat de politiek in Zwolle daaraan kan doen is dit bespreekbaar maken en houden in de hogere overheden met als doel het klimaat te laten prevaleren boven het economisch gewin en daarmee het vliegverkeer af te schaffen of te beperken tot strikt noodzakelijk en daarmee dat het plezier vliegverkeer voor vakantie en 'citytrips' flauwekul af te schaffen. Mijn bijdrage aan het duurzaam gebruik van energie en zorg aan het klimaat als burger is mijn mening aan u, de eerst aanspreekbare overheidsorgaan, op onder andere deze wijze kenbaar te maken en mijn stemgedrag daarop af te stemmen.Succes met uw besluitvorming.
- ga op zoek naar onconventionele mogelijkheden. Er zijn bijvoorbeeld genoeg grote daken in de buurt, deze zijn echter van ondernemers. zijn hier geen combinaties te maken? (ook al is het misschien juridisch moeilijk)waterberging van bedrijventerreinen zijn volgens mij goed te combineren met zonnepanelen. vaak zijn deze toch onaantrekkelijk vormgegeven/ geen hoge natuurwaarden en bovendien weinig aantrekkelijk om langs te recreëren.
- geen succes
- Gelukkig is er nog veel buitengebied waarbij woningbouw achterblijft.
- Gemeente zou ook moeten inzetten op waterstof, kan een belangrijke bufferfunctie vervullen in energiesysteem en een mogelijkheid om transport te vergroenen.
- Graag meer informatie wat het precies inhoudt.
- Grootschalig houd al in dat het bijv landelijk of nog groter geregeld en georganiseerd moet worden
- Grootschalig in bewoond gebied is lariekoek en recept voor mislukking. Grootschalige besparing kan juist wel in bewoond gebied: isolatie, led, warmtepompen, elektrisch vervoer, fietssnelwegen, etc.. Daar op inzetten blijf je als Gemeente dicht bij burgers en ondernemers, heb je draagkracht En draag je echt bij aan energietransitie. Geen megalomane plannen....is de overheid gewoon niet goed in. Verder niet erg, alleen een feit.
- grootschalige opwekking is vooral het combineren van vele andere kleinschalige opwekking. Op deze manier is realisatie met meer draagvlak mogelijk
- heb niet direct een betere oplossing

- Het belangrijkste onderdeel is gewoon het feit dat mensen er geen last van wil hebben en dat is meestal in ons dichtbevolkte landje het grootste probleem. De gerechtelijke instanties zullen het druk krijgen met de te behandelen bezwaren en gevoerde procedures. Niemand wil het in zijn achtertuin.
- Het maken van producten voor de duurzame energie moet niet schadelijk zijn.
- Het woord 'grootschalig' staat me eigenlijk tegen. Goed verspreide kleinschaligheid met betrokken buurt en bewoners is volgens mij van hoge prioriteit. Kleinschaligheid is ook beter te behappen, overzichtelijker en brengt het dichterbij de bewoners.
- Ik begrijp niet goed hoe wij in ons platte land waterkracht kunnen benutten, of moet ik dan aan de stromende IJssel denken? Als dat kan, lijkt me dat een goed idee.
- Ik ben een positief mens, woon graag in Zwolle en heb normaal weinig te klagen op de overheid of de gemeente. Ik vind dat we het in Nederland goed hebben. Maar ik ben wel geschrokken hoe een idee van 3 organisaties zomaar in eens bijna werkelijkheid kan zijn. Zonder kaders, zonder regels, zonder afspraken. Bizar. Gelukkig op tijd gestopt. Helaas is dat met de aanvliegroute voor Lelystad (nog) niet het geval. Hoe kan het dat een gemeente / provincie zomaar vliegtuigen op 900 meter hoogte over Stadshagen laten vliegen??? Ik ben bang dat het enorm veel geluidsoverlast gaat geven en mijn huis in waarde gaat dalen. Door deze twee dingen heeft het vertrouwen dat ik had in de overheid - gemeente - als een soort vanzelfsprekendheid - een flinke knauw gekregen.....
- ik ben niet op de hoogte van duurzame energie. In deze enquête zou er eerst voorlichting gegeven moeten worden over alles voordat er een vragenlijst ingevuld moet worden, dit is de omgekeerde wereld. Als ik kies wil ik weten wat alles inhoud.
- Ik ben onvoldoende op de hoogte van nieuwe technieken/mogelijkheden voor duurzame energie. Daarom kan ik de consequenties van bepaalde keuzes daarvoor niet goed overzien. Maar duidelijk is wel, dat de gemeente Zwolle zelf actief zal moeten zijn om voldoende maatregelen te nemen op gebied van mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie. Maar niet als een eilandje, maar in samenwerking met omliggende gemeentes en afgestemd op nationaal beleid en normen.
- Ik denk dat kleinschalige opwekking veel praktischer is en veel meer draagvlak heeft. Daar zou Zwolle een voorbeeld gemeente in moeten worden. Grootschalig is te gemakkelijk gedacht, het verdeelt de bevolking.
- Ik heb het meeste last van gif en stank door auto's en scooters. Voornamelijk in de binnenstad. Daar moet de gemeente meer aan doen!!!
- Ik vind dat de energieleveranciers hun taak niet mogen zien als een verdienmodel, waar slechts een paar partijen van profiteren/zich verrijken. We (de gewone burgers) hebben allemaal energie nodig voor het dagelijks leven, dus moet energie ook betaalbaar blijven. Tegelijkertijd moeten we ook veel meer blijven nadenken over andere mogelijkheden om energie op te wekken. en kleine onderzoekers en initiatieven op dat gebied moeten stimuleren en toegankelijk maken voor iedereen.
- ik vind echt wel dat er iets moet gebeuren, misschien ook met warmtepompen en de huizenbouw aanpassen.
- Ik vind een grootschalig project voor duurzame energie een goed initiatief wanneer dit ten goede komt van alle burgers en niet ten koste gaat van woonplezier van burgers.
- ik woon in zuid, ik weet niet wat haalbaar is.

Datum
Ons kenmerk

20 september 2017
Zwols Burgerpanel

- Ik zou best mee willen doen met energieprojecten, die niet bij mij in de buurt zijn. Ik kan geen zonnepanelen op mijn huis, maar ik wil best mee doen met een andere plek in de gemeente.
- Ik zou graag meedoen maar door mijn ziekte is daar geen tijd meer voor.
- Investeren is goed, maar ik lees dat er nog een aantal opties in experimentele fase zijn. Wellicht is een pas op de plaats en subsidies voor kleinschalige projecten een goed alternatief om zo later te kiezen voor een bron die uit de experimentele fase is.
- Kan er genoeg worden opgewekt om energieneutraal te zijn?
- Kernenergie is schoon en goedkoop
- kernenergie is volgens mij ook duurzaam (de ontwikkelingen gaan daar in door) en moet ook mee genomen worden in de discussie
- Kleinschalig beginnen kan een manier zijn om op grootschalig uit te komen.
- lastige enquête. Als ik het opnieuw zou moeten doen weet ik niet of ik dezelfde antwoorden zou geven
- liever geen experimentele projecten.
- Maak er geen zooi van
- Maak het minder industrieel en "handiger". Een windpaal kan prima groen zijn en bv wat vogelnestjes eraan hebben. 2 vliegen in een klap.
- maak kleine, particulieren of buurt- initiatieven makkelijker uitvoerbaar aanmelden op site gemeente om op de hoogte te blijven via mail ipv dat ik zelf actief op zoek moet naar info
- Minder regelgeving, laag drempelig, mede financiering
- naast het stimuleren van duurzame energie d.m.v. subsidie en buurt projecten ook bij nieuwbouw het gebruik van duurzame energie voor te schrijven c.q. te verplichten.
- Nadat we eerst zelf in de gelegenheid gesteld worden om onze eigen huizen te vergroenen, door een kleine aanpassing in de omgevingsvergunning. Collectief als 2e optie. Zo kan ik zelf niks doen (kleinschalig) omdat ik vlg. een omgevingsvergunning niks aan de voorzijde van mijn huis mag plaatsen op plekken waar buren wel wat hebben staan (bijv. een carport met zonnepanelen er bovenop als dat op het eigen dak niet kan). Dat is niet logisch. Gebruik maken van de vele daken van industrie en boeren stallen die nu nog onbenut blijven.
- Natuur gebieden in omgeving niet te veel belasten
- Natuurlijke gebieden mijden. Bij voorkeur keuze maken voor gebied die sterk verkaveld zijn en lage landschappelijke waarde hebben, bijv. nabij industrieterreinen.
- Neem een voorbeeld aan Europees voorloper Portugal, waar mogelijk.
- Net wat ik eerder al zei, laat de mensen die in huurwoningen zitten mee profiteren want zij willen wel, maar mogen bijna niks veranderen van woningstichtingen en als die het wel gaan doen dan kost dat enorm veel meer huur wat vaak niet op te brengen is voor velen. Denk alsjeblieft aan deze groep mensen!!!
- Omschakeling op duurzame energie is een goede ontwikkeling, alhoewel ik denk dat het niet zal leiden tot veel verbetering in de wereldwijde klimaatverandering. Hiervoor zijn meerdere aanwijsbare oorzaken die hieraan ten grondslag liggen. Duurzame energie met grootschalige projecten vind ik efficiënter dan kleinschalige particuliere initiatieven.
- Ook kleinschalige opwekking van duurzame energie verdient aandacht en ondersteuning.
- ook woningcorporaties moeten hun huurders met goede voorstellen en brede inspraak duurzame energie bieden

- Op dit moment niet direct iets misschien als het echt concreter wordt, dat mijn mening dan nog duidelijker wordt.
- over de mogelijkheid van -geometrie-. Deze optie is zoals aangegeven experimenteel. Ik neem aan dat er genoeg resultaten bekend zijn en zou voorrang geven aan bestuderen hiervan alvorens op deze optie in te zetten.
- pak vooral ook zelf een rol, bijv in een lokaal energiebedrijf samen met andere partners (bv provincie)
- Particulier mag ten alle tijden zelf beslissen om mee te doen
- past bij een moderne stad
- Staar je niet blind op de ambitie dat je alle energie in Zwolle zelf wilt opwekken. Onderschat niet dat de grootste prikkel is, dat burgers en bedrijven er zelf financieel op vooruit gaan (zie zonnepanelen op daken).
- Ten opzicht van EV Auto,s betere infra structuur over de gehele stad Snel laadstation,s dan zouden er meer auto,s met EV komen. Ook voor bestelauto,s beter zijn .
- Tot nu toe profiteren slechts een klein aantal mensen van grootschalige opwekking. Dit zou veel meer door de overheid moeten worden opgepakt .
- Uit afval energie halen
- Verdeel en heers. Geen grootschalige projecten, maar kleinschalige projecten stimuleren. Vele kleintjes maken ook een grote
- Vergunningstrajecten kunnen soms een bottleneck vormen, houd daar rekening mee. Verder zijn er ook landelijke subsidies (zoals sde+), die bepaalde voorwaarden (aan de organisatie/ exploitatie) kunnen stellen.
- Verhuurmakelaars ook stimuleren om hierin mee te werken: ik woon in een huur appartement en kan zelf mijn energieleverancier niet kiezen, zou graag meedoen aan iets duurzaam. Als je een makelaar hierin meekrijgt, dan heb je direct grotere partijen mee
- Voer het langzaam in bij nieuwe projecten, evalueer het steeds en stel het bij tot dat het goed loopt, Dan pas grootschalig invoeren
- Waarom alleen grootschalig? Ik heb smartphoneoplader op zonne-energie. Alle kleine beetje's helpen. Met mega-toename van alle apparatuur misschien bewustzijn bevorderen hoe dit weer aanslag is op energie en hoe dit 'gecompenseerd' kan worden.
- Wat verstaat u onder grootschalig als we praten in termen van vermogen?
- We moeten ons afvragen of grootschalige opwekking wel kan in een stad met weinig ruimte. Als er overlast of financiële schade ontstaat bij grootschalige opwekking. Dienen benadeelden te worden gecompenseerd.
- Welzijn vóór welvaart
- Wij moeten zelf zorgen voor onze energie. Niet inkopen uit buitenland, dat maakt ons afhankelijk.
- Wind- en zonne-energie vergen altijd reservecapaciteit. Als we dan van conventionele centrales af willen, moet er een grootschalige vorm van energie-opslag zijn. Geothermie heeft dit nadeel niet. Het lijkt mij erg interessant om daarop in te zetten. Kan Zwolle wellicht een voorloper zijn?
- Zijn er geen kleinere projecten om energie op te wekken .dan windmolens
- Zo lang het niet ten koste gaat van moeder aarde ??
- Zwolle dient er zorg voor te dragen dat Centrale Harculo de juiste bestemming krijgt. Wellicht door een duurzaamheid/kennispark op die plek met daarnaast iets recreatief.

Bijlage 2

Enquêtevragen Afwegingskader grootschalige duurzame energie

Voor steekproef uit burgerpanel en ondernemerspanel

De gemeente Zwolle vindt duurzaamheid belangrijk. De gemeenteraad wil dat in 2025 25% van de energie duurzaam wordt opgewekt door het gebruik van fossiele brandstoffen zoals gas en olie terug te brengen en te vervangen door schone energiebronnen. In 2050 is het doel om als gemeente energieneutraal te zijn; dus om zelf net zoveel energie op te wekken als er verbruikt wordt. Het is de bedoeling dat de veranderingen bij de opwekking van energie ook ten goede komen aan de economie en sociale groei van onze stad en regio.

De gemeente heeft vastgesteld dat een mix van alle energiebronnen nodig is om ons doel te kunnen bereiken. Zwolle heeft **grootschalige** opwekking van **duurzame** energie nodig, naast energiebesparing en kleinschalige opwekking (zoals zonnepanelen op particuliere daken). Zie voor meer informatie hierover <http://verbeterenbespaar.nl>.

Met 'grootschalige opwekking van duurzame energie' bedoelen we hier:

- ❖ Zonne-energie (grote velden met zonnepanelen)
- ❖ Windenergie (grote windmolens)
- ❖ Geothermie (warmtewinning uit de diepe bodem)
- ❖ Energie uit water (waterkrachtcentrale)

Om toekomstige plannen voor grootschalige opwekking van duurzame energie in goede banen te leiden, willen wij graag weten hoe inwoners van Zwolle hier op dit moment tegenover staan. Daarom leggen we u graag een aantal vragen voor.

Fijn dat u wilt meewerken aan dit onderzoek. Het beantwoorden van de vragen zal ongeveer 10 minuten duren.

- U kunt de vragenlijst invullen tot en met **10 september 2017**.
- U kunt tussentijds stoppen met het invullen van de vragenlijst, uw antwoorden worden automatisch opgeslagen. Als u later opnieuw inlogt, belandt u weer bij de vraag waar u was gebleven.
- De gemeente Zwolle houdt zich aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Uw antwoorden worden altijd geanonimiseerd verwerkt. Aan het invullen van deze enquête kunnen panelleden en gemeente geen rechten en/of plichten ontlenen.
- Heeft u vragen over het invullen van de enquête, neem dan contact op met Onderzoek & Informatie van de gemeente Zwolle via (038) 498 2040 of via burgerpanel@zwolle.nl.

[Klik hieronder op ' Volgende > ' om te beginnen met het beantwoorden van de vragen.]

1. Ik vind duurzame energie belangrijk voor onze toekomst vanwege ...

→ *Geef aan wat u het meest aanspreekt, meerdere antwoorden mogelijk*

- ☐ Tegengaan van klimaatverandering en de gevolgen daarvan
- ☐ Het opwekken van voldoende energie, en de onafhankelijkheid van buitenlands gas en olie
- ☐ Kosten; bij schaarser worden van fossiele brandstoffen stijgen de kosten daarvan
- ☐ Onze gezondheid; gas en olie veroorzaken luchtvervuiling, en duurzame energie is schoon
- ☐ Ik vind duurzame energie niet belangrijk
- ☐ Anders, namelijk ...

2. De gemeente Zwolle vindt het belangrijk dat de inwoners van Zwolle kunnen profiteren van eventuele opbrengsten van de opwekking van duurzame energie.

→ *Geef aan wat u het belangrijkste vindt*

- ☐ Dat mijn energierekening daardoor omlaag gaat
- ☐ Dat de buurt rond het energie-opwekkingsproject kan meeprofiteren
- ☐ Dat de opbrengsten ten goede komen aan de hele stad
- ☐ Weet ik niet / geen mening
- ☐ Anders, namelijk ...

We hebben het in deze enquête over vier vormen van duurzame energie, die grootschalig wordt opgewekt. Hieronder een korte uitleg:

Windenergie

Windmolens of -turbines produceren elektriciteit. Een gemiddelde moderne windturbine met een totale hoogte van circa 130 meter levert stroom voor ongeveer 2.000 huishoudens.

- *Hoog rendement, gangbare techniek*

Zonne-energie

Grootschalige opwekking van zonne-energie gebeurt in zonneparken, -akkers of -weiden. Een park van 10 hectare levert de stroom voor ongeveer 2.000 huishoudens. Zonneparken kunnen worden gecombineerd met andere ruimtelijke functies, zoals infrastructuur, agrarische gebruik, waterberging of recreatie.

- *Redelijk rendement, gangbare techniek*

Geothermie

Bij geothermie wordt gebruik gemaakt van de warmte die diep in de aarde is opgeslagen, in Zwolle op zo'n 2700 meter.

- *Hoog rendement, experimentele fase*

Energie uit water

Waterkracht kan worden gebruikt voor het opwekken van elektriciteit. De energie wordt gewonnen met behulp van moderne watermolens.

- *Relatief lager rendement, experimentele fase*

3. De gemeente gaat bij de beoordeling van nieuwe projecten voor energieopwekking vanzelfsprekend uit van geldende (landelijke) wetten en regels. Daarnaast kan de gemeente eigen spelregels hanteren, want zulke projecten kunnen invloed hebben op het leven van inwoners. Waar moet de gemeente volgens u vooral rekening mee houden?

Zet in volgorde van belangrijkheid:

- Geluid en zicht in de woonomgeving
- Natuur
- Landschap
- Stadsgezicht
- Veiligheid van inwoners
- Waarde van vastgoed
- Uitstraling van Zwolle als moderne stad
- Werkgelegenheid
- Luchtkwaliteit
- Betrokkenheid van buurten en wijken

4. Wat zou u er van vinden als er een zonnepark in uw buurt komt?

→ *Geef aan wat het meest van toepassing is*

- ☐ Ik zou dat niet acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat wel acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat in bepaalde omstandigheden acceptabel vinden

Indien u 'in bepaalde omstandigheden' heeft aangegeven willen we graag weten aan welke omstandigheden u denkt.

Ik vind de komst van een zonnepark in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

→ *Meerdere antwoorden mogelijk*

- ☐ Als ik er niet op uit kijk
- ☐ Als er maar geen hinderlijke schittering is
- ☐ Als er groen om heen staat
- ☐ Als ik deel in de financiële opbrengsten / als mijn energierekening lager wordt
- ☐ Anders, namelijk ...

5. Wat zou u ervan vinden als er windmolens in uw buurt komen?

→ *Geef aan wat het meest van toepassing is*

- ☐ Ik zou dat niet acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat wel acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat in bepaalde omstandigheden acceptabel vinden

Indien u 'in bepaalde omstandigheden' heeft aangegeven willen we graag weten aan welke omstandigheden u denkt.

Ik vind de komst van windmolens in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

→ *Meerdere antwoorden mogelijk*

- ☐ Als ik er niet op uit kijk
- ☐ Als ik deel in de financiële opbrengsten / als mijn energierekening lager wordt
- ☐ Als ik ze niet hoor
- ☐ Als ik geen last heb van schaduwen
- ☐ Anders, namelijk ...

6. Wat zou u ervan vinden als er warmte uit de bodem wordt gewonnen in uw buurt?

→ *Geef aan wat het meest van toepassing is*

- ☐ Ik zou dat niet acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat wel acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat in bepaalde omstandigheden acceptabel vinden

Indien u 'in bepaalde omstandigheden' heeft aangegeven willen we graag weten aan welke omstandigheden u denkt.

Ik vind warmtewinning uit de bodem in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

→ *Meerdere antwoorden mogelijk*

- ☐ Als ik geen overlast heb
- ☐ Als ik deel in de financiële opbrengsten / als mijn energierekening lager wordt
- ☐ Anders, namelijk ...

7. Wat zou u ervan vinden als er energie uit waterkracht wordt gewonnen in uw buurt?

→ *Geef aan wat het meest van toepassing is*

- ☐ Ik zou dat niet acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat wel acceptabel vinden
- ☐ Ik zou dat in bepaalde omstandigheden acceptabel vinden

Indien u 'in bepaalde omstandigheden' heeft aangegeven willen we graag weten aan welke omstandigheden u denkt.

Ik vind de komst van opwekking van energie uit water in mijn buurt acceptabel in de volgende omstandigheden ...

→ *Meerdere antwoorden mogelijk*

- ☐ Als ik geen overlast heb
- ☐ Als ik deel in de financiële opbrengsten / als mijn energierekening lager wordt
- ☐ Anders, namelijk ...

8. Welke rol moet de gemeente Zwolle volgens u spelen bij de grootschalige opwekking van duurzame energie?

→ *Maximaal 3 antwoorden mogelijk*

- Zoveel mogelijk nieuwe projecten bevorderen en mogelijk maken
- Zorgen dat de inwoners geen overlast hebben
- Duidelijke regels en voorwaarden stellen
- Bewoners en ondernemers informeren en betrekken
- Zelf nieuwe projecten starten
- Gebieden aanwijzen waar grootschalige opwekking van duurzame energie kan plaatsvinden
- Zorgen dat de inwoners en ondernemers financieel meeprofiten
- Naast de eigen opwekking van duurzame energie afspraken maken met buurgemeenten
- Geen rol; er kan overal duurzame energie worden opgewekt, dat hoeft niet in Zwolle
- Anders, namelijk ...

9. De gemeente Zwolle vindt draagvlak voor grootschalige opwekking belangrijk en wil inwoners en bedrijven betrekken bij initiatieven, als dat kan. Wie moeten volgens u kunnen meepraten bij de komst van nieuwe initiatieven voor grootschalige opwekking van duurzame energie?

- Als de gemeenteraad beslist en inwoners hierover worden geïnformeerd, vind ik dat genoeg
- Omwonenden en ondernemers in de buurt
- Alle inwoners en ondernemers in Zwolle
- Weet ik niet / geen mening

10. Wat zou u verder nog aan ons kwijt willen over grootschalige opwekking van duurzame energie?